

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

LEIDŽIA KAS PENKTADIENĮ

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.

PRENUMERATA METAMS:

Jungtinės Valstijos \$1.50

Kitoje Valstybėje \$2.00

"T E V Y N Ė"

307 West 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

"T E V Y N Ė"

307 West 30-th Street, New York, N. Y.

No. 3

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Sausio (January) 20, 1939

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXX

EDITORIAL

In behalf of Immigrants, the so called aliens

Last Friday 144 gentlemen of the United States Congress have assumed to express the will of the Congress by voting for a restriction that no relief funds shall be paid to aliens.

This has been a malignant vote, as well as it has been a futile gesture purporting to show wherein the WPA expenditures may be cut. These gentlemen numerically constitute a mere one third of the total number of congressmen. It is to be hoped therefore that the United States Congress will not allow their measure to stand and speak for the country.

Those gentlemen, having succeeded in reducing the WPA appropriation by \$150,000,000, and having succeeded in hiding their faces by avoiding the roll call, had been overanxious for the moment to make excuses for the injustice they were so firmly set to do not to the aliens, but to the poorest citizens of the United States. They had to find a scapegoat in haste. And they had lifted an accusing finger in the direction of aliens, intending for all purposes to say that with the aliens off the relief rolls there will be enough for everybody to go around. But this alien-baiting humbug has been misapplied here, and cannot possibly save their faces.

The fact is that there are hardly any aliens on WPA rolls. They had been purged long ago. The political bosses saw to it. An alien cannot vote, so he had been useless to the boss, and off he went. Of course, it was the local political boss who has been doing all the hiring and firing, either openly or secretly, in all sections wherever aliens reside. And you can bet your life, no alien, useless at the polls, could ever secure a WPA job from him. Not only an alien, a naturalized foreign-born citizen had much more difficulty in securing a WPA job than the native. Discriminations in this direction had been going right along. On this score, the hearts of those 144 congressmen should be well content. And they know it.

But the alien-baiting appears to be their dish. They cannot get away from it. They had been talking about the aliens during the last two campaigns. Some of their weak-kneed professors had been proposing to deport aliens by millions. Deport where to? A vast majority of those aliens have no other country but the United States.

Luckily, the aliens need not fear any mass deportations. They are badly needed here as — scapegoats. Without the aliens those gentlemen in Congress together with the rest of alien-baiters would be at a loss whom to blame for their own malevolence. Herr Hitler in Germany similarly reviles and prosecutes the Jews, but he would not let them out of Germany for fear that having deprived himself of his scapegoats he may become a lonesome man. No, neither Hitler nor our alien-baiters would want to be without any scapegoats — Jews in Germany, aliens in America.

We do not believe that the 144 congressmen who would have all relief funds shut to aliens represent real America. We believe that they themselves in their harshness, their malevolence and malignancy are rather un-American. America surely has better minds, better hearts, better people and better congressmen.

Congress must consider the case of aliens on its merits. Who are they? Some ninety percent of them are the immigrants who came to America in various years before the war. It means that each one of them has lived here over 20 years. Nearly all of them had married, raised their families, and many of their children are now of voting age. They are deeply rooted in this country. They belong here and nowhere else. That they had been unable to acquire their citizenship papers in most cases the fault was not theirs. Some of them had been and remained illiterate, some unable to learn enough English, some too old to remember dates or learn an array of questions and answers concerning our form of government, some unable to remember the names of their ships that brought them here, and some too poor.

All of those immigrants are past 40. Many of them are 60 and 70. They are dying out fast. Owing to poverty, which became their lot, their death rate had been climbing up enormously within the last ten years. Millions of dollars of their money had been lost in the closed banks. Since 1929 they had been persistently

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

ATIMAMA PAŠALPA ATEIVIAMS

Republikonai su kitais atžagareiviais nubalsavo neduoti ateiviams nei WPA darbų nei pašalpos

Pereitais lapkričio rinkimais į kongresą iš Pensilvanijos ir Ohio valstijų vietoj demokratų buvo išrinkti republikonai atstovai, o iš Wisconsin valstijos vietoj progresivių — atžagareiviai republikonai. Šiose valstijose didžiulia gyventojų ir balsuotojų yra ateiviai ir jų vaikai, kurių reikalus niekad neatstovavo jų naudai republikonai. Nes republikonai yra nusistatę ateivius ešti. Šiais rinkimais ateiviai piliečiai arba pasidavę republikonų vyliojimams arba visai nėjo balsuoti.

Dabar ateiviai ir jų vaikai gali matyti, kas tuojaus atsitiko, kada iš tų valstijų suvažiovo kongresan naujai išrinkti republikonai.

Tai tų valstijų republikonų balsais, prisidėjusiais prie atžagareivių demokratų, atstovų butas priėmė rezoliuciją sumažinti WPA darbus, nukertant \$150,000,000 nuo reikalingos tiems darbus sumos. Tas atims duoną šimtams tukstančių ateivių piliečių ir jų vaikų.

Negana to, Pensilvanijos, Ohio ir Wisconsin republikonai parėmė Oklahomos atžagareivio demokrato rezoliuciją nukreiptą tiesiog prieš ateivius nepiliečius. Ta rezoliucija irgi ta pati priimta.

Pagal tos rezoliucijos visi ateiviai nepiliečiai negalėtų gauti ne tik WPA darbų, bet ir jokios pašalpos nors jie ir badu mirytų.

Tų republikonų nusistatymas prieš ateivius nėra nei kuo geresnis už Vokietijos Hitlerio nusistatymą prieš žydus. Atimdami nuo ateivių visokią pašalpą, jie tiesiog pasmerkia juos į didžiausią skurdą ir tiesiog badą. Jie užpūla tuos, kurie neturi nei apsigynimo, nes neturi balso. Labai daug vėlesnės imigracijos žmonių, lietuvių, lenkų, slovakių, čekų ir ukrainiečių yra tokioje padėty. Lietuvių gal tik truputį daugiau kaip pusė turi pilietybės popieras. Gal būtų apie 200,000 lietuvių, kurie pilietybės popierį neturi. Tarp jų žinoma didžiulia yra labai vargingi žmonės, daug senų, daug beraščių, kurie pilietybės po-

pienų nebepali išsiimti. Jie turi čiagimusių vaikų, bet vis vien jie patys palieka nepiliečiais ateiviais, kuriems pašalpa bus sustabdyta pagal tų republikonų norą.

Tas republikonų ir atžagareivių demokratų nusistatymas prieš ateivius yra labai neamerikoniškas. Jis yra daugiau hitleriškas, o ne amerikoniškas. Yra viltingas, kad Sovietų Sąjunga valstijų senatas gali nepriimti atstovų buto rezoliucijos prieš ateivius. Todel šiame Tėvynės numeryje telpa mūsų editorias anglių kalboje. Jis tapo pasiūstas visiems senatoriams. Su savo laiškais SLA nariai galėtų iškirpti iš Tėvynės jį pasiūsti savo kongresmanams, prašant užtarimo už skriaudžiamus ateivius. Patys ateiviai vargiai už save gali kalbėti. Už savo brolius ateivius turi kalbėti piliečiai ateiviai, kurie turi balsą šios šalies reikaluose.

Išrodo, kad senatas parems atstovų buto rezoliuciją, kuri suteikia tik \$725,000,000 vietoj \$850,000,000, kurių prašė prezidentas Rooseveltas WPA darbams. Taigi WPA darbai bus žymiai sumažinti. Gali netekti darbo ne mažiau kaip pusė milijono pašalpos reikalingų žmonių. Vienok senatas gali atmesti atstovų buto rezoliuciją prieš ateivius.

Daugelis senatorių ir kongresmanų, patekę atžagareivių įtakon, pasiduoda upui mažinti valdžios išlaidas, ir nori eiti prie to, kad išlaidos susilygintų su pajamomis, arba kitaip sakant, kad būtų budžetas subalansuotas. Prezidentas Rooseveltas jiems sako, kad budžetas pradės balansuotis pats savaime, nepakeliant takų, kuomet Amerikos žmonių metinės pajamos pakils nuo 60 milijonų dolerių iki 80 milijonų dolerių, kiek buvo 1929 metais. Atžagareiviai jam atsako, kad ir tada valdžiai neužteks pinigų, jeigu išlaidos nebus sumažintos. Nei prezidentas nei jo priešai nenori užsiminti apie reikalingą takų pakelti. Tas išrodo baises dalykas Amerikos turtuoliams. Tuo tarpu, jeigu valdžia turi rūpintis, kad Amerikoje visi žmonės

refused employment in private industry for two chief reasons, either their lack of citizenship papers or their old age. The politicians would not give them WPA jobs. They had always been the last on relief or charity lists. Some of them had been and are supported by their grown-up children, and some, less fortunate, old and foresaken, found their subsistence in the garbage cans in the alleys of our great cities.

The United States Congress ought to decide what to do with this class of aliens, the pre-war immigrants who had lived in this country too long to be altogether cast aside. To help them or not to help? We do not believe that even those 144 congressmen are so incurably perverse as to have a craving to "liquidate" those aliens as a class in some such manner as the Russian bolsheviks did "liquidate" some of their undesirable classes. We are a civilized country. There must be a hope in it even to our "aliens." Our government has a duty to provide a measure of aid to those who are most deprived.

kėlimo jokiū būdu nebus galima apseiti. Tą galima matyti palyginus amerikiečių takus su kitų šalių takais. Amerikoje šiandien valdžia suima tik 12 nuosimčių visų šalies pajamų takais. O Francijos valdžia suima daugiau kaip 50 nuosimčių pajamų takais. Jeigu Amerikos valdžia tik pusę tiek nuosimčių suimtų kiek Francijos valdžia, tai Amerikos budžetas turėtų didelių pervirši, ir visi žmonės turėtų darbo ir būtų sotys. Vienok tokie takai suimtų per kišenių Amerikos multimilionieriams, kurie nežino ką su savo pinigais daryti. Obalsio mušti per kišenių milijonieriams Amerikoje šioj valandoj nebėra, gal jis vėl atsiras vėliaus.

Pasirengimas karui

Prezidentas Rooseveltas pranešė kongresui, kad Amerikos apsiginklavimui šiais valdžios metais reiks pridėti \$552,000,000 virš normalio armijos ir laivyno budžeto. Laukta buvo, kad prezidentas pareikalaus dar didesnės sumos, nes kairieks ekspertai kalbėjo apie reikalingą daug pinigų leisti tinkamam pasirušimui prie karo. Prezidentas perspėjo kongresą, kad nereikia pasiduoti karo įsikarščiavimui. Prezidento reikalaujamos sumos karo reikalams nei kongresmanai nei senatoriai nebandysią kapoti. Reikalaujama \$552,000,000 numatyta sunaudoti sekamai:

Armijai	-----	\$450,000,000
Laivynui	-----	65,000,000
Orui	-----	10,000,000
Panamos kanalui	-----	27,000,000

Iš armijai teikiamos priedinės sumos numatyta išleisti \$300,000,000 naujų karinių aeroplanų statymui. Prezidentas numatė reikalingą pastatyti ne mažiau kaip 3,000 naujų aeroplanų. Šiandien Amerika turi 3,850 aeroplanų. Priešlėktuvinėms kanuolėms, tankoms, artilerijai, šautuvams, priešdujinėms maskoms ir amunicijai skiriama \$110,000,000.

Ambasadoriai apie grėšiantį karą

Amerikos ambasadorius Anglijai Joseph P. Kennedy ir Amerikos ambasadorius Francijai Wm. C. Bullitt atstovų buto ir senato militarinį reikalų komisijų bendrą posėdį papasakojo, ką jie žino ir ką jie mano apie grėšiantį karą Europoje. Tas posėdis buvo slaptas ir ką ten ambasadoriai pasakojo niekam tikrai nežinoma. Prasitarta vienok buvo, kad abu ambasadoriai laukia Europoje karo šį pavasarį. Kas ir su kuo kariaus, pagal jų nuomonę, apie tai laikraščiuose buvo dvejopi pranešimai: vieni sakė, kad sulys ambasadorių nuomonės Hitleris su Rusija kariaus, o kiti, kad Hitleris su Musolinu kariaus prieš Angliją ir Franciją. Taip kad apie tai nėra tikros žinios. Sovietų Rusijos diplomatai mano, kad Hitleris su Rusija nekariaus, bet kad Hitlerio karas bus su Anglija ir Francija.

Naujieji paskyrimai

Senatas turėjo patvirtinti prezidento paskirtus du kabineto narius H. L. Hopkinsą ir

F. Murphy ir vieną Aukščiausio Teismo narį F. Frankfurterį. Prieš visus tris, kaip pažangius žmones, buvo nusistatę kaipurie atžagareiviai senatoriai. Ypač prieš buvusį Michigano gubernatorių Murphy buvo laukta didelių užsipuolimų už tai, kad jis toleravo sėdėjimo streiką ir neišvaikė streikierių su kariuomene. Tačiau iš Fordo kompanijos ne laukta atėjo didelis pagyrimas Murphy už jo žmonišką darbą sutaukiant streikierius su kompanijomis. Senatoriams tuojaus atsinorėjo užpildinėti Murphy. Apie Frankfurterį buvo liudyta, kad jis esąs palankus komunistams. Bet kada vienas senatorius užklauso apie tai patį Frankfurterį, tai jis atsakė: "Senatoriau, aš nematau, kad tu esi daugiau atsida- vęs amerikoniško teorijos negu aš." Senatorių komisija vienbalsiai nutarė patvirtinti paskyrimą visų trijų, ir jos rekomendaciją senatas priims šią savaitę.

Nauja Amerikos žemė Antarktikoj

Pereitą savaitę Amerikos tyrinėtojas Lincoln Ellsworth bevieliu telegrafu pranešė, kad pietinio žemės sąsialio srityje vadinamoje Antarktika jis rado didelį plotą žemės, kurią jis paima ir pveda Amerikai. Ta žemė randasi kitoj pietinio polio pusėje nuo tos vietos, kur admiralas Byrd buvo įsteigęs Mažąją Ameriką. Lincoln Ellsworth plaukė savo laivu Wyatt Earp per ledynus rytų pusėje. Suradęs ilgą ir lygų gabalą ledo jis išskrido aeroplanu apžiūrėti žemės. Žemė buvo lygi, nekalnuota. Turinti žymų, kad jo yra mineralų. Kada nors ateiti, kada poliariniai ledai sutirps, ta žemė galėsianti būti naudinga. O jeigu žemė eis šiltyn, kaip ji dabar eina, tai tie ledai kada nors sutirps.

Norvegai pereitą savaitę užėmė penktą dalį Antarktikos pakraščio, bet Ellswortho, ras- toji žemė čia nepriklauso.

Mooney

Pereitą savaitę paleistas iš kalėjimo Thomas Mooney buvo širdingai ir net su ašaromis sutinkamas įvairių unių mitinguose Californijoje. Jo pačio molderių unija nustebino jį parodžiusi, kad jis buvo palai- komas "gerame stovyje" per visus 22 metus, kuomet jis nekalta sėdėjo kalėjime. Tuo tarpu Mooney iš Californijos niekur kitur nevažiuosias. Jis stengsis pataisyti savo sveikata ir rūpintis gauti atleidimą savo draugui Billingsui.

Lietuva

Klaipėda paliksianti prie Lietuvos

Klaipėdos likimas priklauso nuo Hitlerio malonės, o Hitlerio malonė priklauso nuo jo planų, ką jis toliau rengiasi daryti rytų Europoj, o taip pat ir vakarų Europoj. Išrodo, kad Hitlerio malonė šiuo laiku bus tokia, kad jis Klaipėdos nebandys prijungti prie Vokietijos. Gal jis apsisvarsto, kad tai būtų jam nereikalingas žygis, kurs sukeltų Europoje per-

daug triukšmo del nieko. Hitleriui rupi didesni dalykai ir prie jų jis rengiasi. Besiren- giant prie tų dalykų, jam svarbu turėti ne Klaipėdą, bet visą Lietuvą savo intakoje, o taipgi Lenkiją. Su Lenkijos ministru Bechu Hitleris matyt padarė šokią tokią slaptą sutartį. Lenkija atšlėjo nuo Rusijos. Iš kitos pusės Lenkijos diplomatai Berline užtarė už Lietuvą savo intakoje, o taipgi ministerio Ribentropo pažadėjimą, kad Vokietija neims sau Klaipėdos, jeigu Lietuva prisitaikys prie vokiečių reikalavimų. Tą prisitaikymą prie vokiečių reikalavimų dabar Lietuvos valdžia ir bando atlikti.

Vienas tokių prisitaikymų buvo Lietuvos valdžios pavėdimas Vilniui Bertulaičiui sudaryti Klaipėdos direktoriją. Bertulaitis yra suvokietijęs lietuvis, bet jis buvo arklių daktaro Neumano pagalbininku ir buvo antrasis nacių vadovas Klaipėdos seimelio rinkimuose. Direktorių jis pasirinko kitus sau panašius nacių plauko klaidėčius. Apie tai Lietuvos valdžios pranešimas nuskė sekamais:

"Naujai sudarytosios Direktoriijos pirmininku yra suvokietijęs lietuvis Bertulaitis, kuris nariais pasirinko Zygaudą, Monyną ir Boettcherį. Klaipėdos krašto ukininkas lietuvis Zygaudas jau buvo nariu ankstesnės Direktorių. Nuo lietuvių organizacijų laikosi nuolatiai ir yra daugiau linkęs į vokiečių pusę. Monynas, darbininkas, buvęs kumunistas, o dabar verties aktyviu nacių. Teisių daktaras Boettcheris yra jaunas advokatas".

Klaipėdą tokiu būdu valdys naciai ir buvusieji komunistai virste naciais. Tai jau tur but yra geras prisitaikymas prie Hitlerio reikalavimų.

Lietuvos valdžia pakeitė ir savo taktiką, paskiriant valdininkus Klaipėdos kraštui. Vietoj savo karjeristų jau skiria tikruosius Klaipėdos gyventojus Klaipėdos krašto reikalams vesti. Jau ir gubernatorius yra klaipėdietis, jau ir pašto viršininkas bus klaipėdietis Gailius (gubernatoriaus broliu). Kad taip Lietuvos valdžia būtų pradėjus daryti 10 metų atgal, naciai Klaipėdos krašte niekad nebūtų turėję progos įsigalėti.

Sakoma, kad Lietuvos valdžia, spiriama liaudininkų ir krikščionių koalicijos, pradėsianti duoti daugiau laisvės laikraščiams.

Europa

Chamberlaino kelionė

Chamberlainą, jam vykstant į Rymą, Anglijos bedarbiai išlydėjo su juodu grabu. Juodas grabas yra Anglijos bedarbės simbolis. Bedarbių demonstracija nedavė gero uopo Chamberlainui. Policija turėjo smarkiai darbuotis bevaikant bedarbius nuo Chamberlaino. Bedarbių juodas grabas nelėmė nieko gero Chamberlaino kelionei pas diktatorių Mussolini. Taip ir atsitiko. Juodas grabas matyt sugadino viską. Chamberlainas su Mussolini (Toliau skaityk 8 pusl.)

T E V Y N Ė

SUSIVYTIŠKAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Eina kas savaitę penktadieniais

KLEOPAS JURGELIONIS
Redaktorius

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi skiriami "Tėvynėi" raštai turi būti adresuojami redakcijai. Priliktusius raštus redakcija pasilieka teisę trumpinti ar taisyti sulg savo nuostatas. Nepriimtieji raštai yra tuojau naikinami, jeigu autorius nėra prisijungęs su uždrausmo voko raštams sugrąžinti.

Slapyvardžiai nepageidaujami.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.J. K. MAZUKNA, Vice Prez.,
1225 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.DR. M. J. VINIKAS, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.ADV. K. P. GUGIS, Izd.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.DR. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
85 N. Main St.,
Waterbury, Conn.S. MOCKUS, Izd. Glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.E. MIKULIŲTE, Izd. Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.K. PIKILIS,
629 -- 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.A. S. TREČIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.P. B. BALČIKONTIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. ORIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.M. VADYLA,
514 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.J. MILAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarų Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.V. J. KOLICIENĖ,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.M. PAUKŠTIENĖ,
18 Shepherd Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIUS,
9900 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.DR. S. A. SLAKIS,
6738 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.V. BUKSNAITIS,
104-40 -- 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.K. POCUS,
725 W. 120-th St.,
Chicago, Ill.J. BRAZAUSKAS,
1790 Maccliff Rd.,
Cleveland, Ohio.Vajaus Organizatorių
Pasielktieji Laipsniai

IKI Naujų Metų iš pusrčio šimto užregistruotų Pažangos Vajaus organizatorių 59 parodė, kad jie gali dirbti ir dirbdami gali gauti aplikacijų. Iš jų vienuolika pasirodė esą tikrai darbštus, energingi ir pasekmingi. Sykiu paėmus tie vienuolika daugiau apdraudos užrašė negu kiti 48. Jiems tat tinka ir būti organizatoriais visuomet. Tai jų dirva, jų pašaukimas. Prie jų skaičiaus neabejotinai prisidės dar tryliką kitų labai greitai laiku, o gal jau ir prisidėjo, tik dar raportų neatsiuntė. Tiems trylikai nebe daug ko truko pasiekti pirmo dovanų laipsnio.

Pažangos Vajų be paprasto atlyginimo organizatoriai gaus dovanas — pinigais ir daiktais. Aukščiausia dovana yra 8-to laipsnio. Mažiausia yra 1-mo laipsnio.

Iki Naujų Metų aukščiausia pasiekta laipsnis buvo 4-tas. Jo pasiekė tik vienas organizatorius. Sekamas aukščiausia pasiektas laipsnis buvo 3-čias. Jo pasiekė irgi tik vienas organizatorius. 2-ro laipsnio pasiekė du organizatoriai, o 1-mo laipsnio pasiekė šeši. Kaikurie organizatoriai neprisiuntė savo raportų ir tokių organizatorių darbas nėra priskaitytas parodant organizatorių atsiektus laipsnius.

Pagal prisiųstų Pažangos Vajaus Vedėjui organizatorių raportų iki Naujų Metų mūsų organizatoriai kiekvienas sau savo darbu pasiekė sekamų laipsnių:

4 LAIPSNIS

Charles K. Pikelis 11 distr. Pittsburgh, Pa.

3 LAIPSNIS

Jonas Aymonas 38 kp. Brooklyn, N. Y.

2 LAIPSNIS

Izabelė Ivoškienė 192 kp. New Kensington, Pa.

V. A. Kerševičius 30 kp. Scranton, Pa.

1 LAIPSNIS

M. Čepulienė 77 kp. Rockford, Ill.

K. Čepulevičius 226 kp. Chicago, Ill.

V. J. Količienė 40 kp. Pittsburgh, Pa.

J. Streleckis 135 kp. Philadelphia, Pa.

M. Subonis 157 kp. Youngstown, Ohio

M. Šeštokas 125 kp. Melrose Park, Ill.

DAR NEPASIEKĖ 1-MO LAIPSNIO

(bet greit ketina pasiekti)

W. V. Anesta 359 kp. Dorchester, Mass.

Kova už WPA Darbus

PEREITOS savaitės Tėvynė gavo kiekvienas Suvienuotųjų Valstijų kongresmanas ir kiekvienas senatorius, kad jie pasiskaitytų tą straipsnį, kuriame Suvienuotųjų Valstijų prezidentas yra prašomas nepaminti WPA darbų. Tėvynė taipgi buvo pasiūstą ir Suvienuotųjų Valstijų prezidentui.

Tai buvo svarbus momentas, kuriame reikėjo daryti viską, kad didesniai mūsų žmonių skaičiumi apsaugojus jų vienutinį pragyvenimo šaltinį — WPA darbus.

Kuomet kongresmanai skubiai puolė si svarstyti įmėsiumi sumažinti WPA darbus, iš SLA centro taipgi skubiai buvo pasiūstą įvairiems kongresmanams vienodo turinio telegrama. Jų buvo prašoma neatimti mūsų žmonėms duonos ir vilties. Telegrama skambėjo sekamai:

On behalf of fifteen thousand members of the Lithuanian Alliance of America and their families we urge you not to take away the poor people's bread and hope. Do not cut but expand the present WPA program and America will bless you. We shall know the good men in Congress.

DR. M. J. VINIKAS,

Secretary

Lithuanian Alliance of America.

Iš žymesnių kongresmanų tas telegramas gavo išlaidų komisijos ir subkomisijos pirmininkai Edward T. Taylor ir Clifton A. Woodrum, taipgi A. J. Sabath, T. V. Smith, Martin L. Sweeney, R. G. Tenerowicz, John C. Martin, Leonard W. Hall.

Sunku pasakyti, kiek tas pagelbėjo. Atstovų bute susiorganizavo atžagareiviai demokratai su republikonais, ir joki maldavimai jų negalėjo permaldauti. Jie griežtai nusistatė sumažinti federalės val-

S. Bakanas 11 Distr. Pittsburgh, Pa.

J. Bugailiškis 269 kp. Sydney Mines, Canada

O. Balsienė 18 kp. Westville, Ill.

V. Botyrius 35 kp. Wilkes Barre, Pa.

Bronė Brazaičiūtė 132 kp. Seltzer City, Pa.

D. Birbilas 144 kp. Saginaw, Mich.

K. Dibulskis 342 kp. Easton, Pa.

K. Deveikis 301 kp. Cicero, Ill.

V. Greblauskas 267 kp. Wilkes Barre, Pa.

J. Grigaitis 226 kp. Chicago, Ill.

K. Gaskienė 198 kp. Akron, Ohio

A. Geraltas 16 kp. Harrisburg, Ill.

A. Kaunas 290 kp. St. Clair, Pa.

Frank Kesler 53 kp. Chelsea, Mass.

M. Kemzura 17 kp. Montello, Mass.

J. Kiguolis 115 kp. Wilkes Barre, Pa.

A. Laurutanas 63 kp. Chicago, Ill.

S. Lavickas 140 kp. Charleroi, Pa.

V. Mickus 312 kp. Easthampton, Mass.

Geo. Milius 54 kp. McAdoo, Pa.

J. P. Miller 86 kp. Pittsburgh, Pa.

V. T. Neverauskas 198 kp. Akron, Ohio

E. Puzauskienė 260 kp. Chicago, Ill.

J. Radzevičius 66 kp. Ansonia, Conn.

A. Ramanauskas 211 kp. Mahanoy City, Pa.

Ona Raulinaitienė 18 kp. Westville, Ill.

Kazys Stankus 260 kp. Chicago, Ill.

F. Siugzdiniene 311 kp. W. Frankfort, Ill.

M. Stankonis 41 kp. Lawrence, Mass.

Juzė Siurmaičiūtė 128 kp. Carnegie, Pa.

J. Šunskis 272 kp. Amsterdam, N. Y.

Olga Sanda 353 kp. Pittsburgh, Pa.

D. Sanda 353 kp. Pittsburgh, Pa.

J. Skučas 115 kp. Wilkes Barre, Pa.

J. Simokienė 181 kp. Herrin, Ill.

J. Tvaronaitis 207 kp. Manchester, Conn.

S. Trapkauskas 66 kp. Ansonia, Conn.

Helen Tareila 11 kp. Waterbury, Conn.

R. Viktoravičius 40 kp. Pittsburgh, Pa.

V. Vaitkunas 306 kp. Danbury, Conn.

J. Vaikšnoras 362 kp. Collinswood, Ohio

T. Valunas 153 kp. Du Bois, Pa.

A. Vengrienė 48 kp. Portage, Pa.

J. White 285 kp. Linden, N. J.

K. White 304 kp. Buffalo, N. Y.

M. Yokubynienė 236 kp. Toronto, Canada

A. Zemaitis 104 kp. Pittsburgh, Pa.

Kiekvienas organizatorius butinai turi pri-

siųsti savo raportą Pažangos Vajaus vedėjui

ne rečiau kaip vieną sykį į mėnesį.

vo vaikų. Vienok įtūžę atžagareiviai tik nusijuokė iš Marcontonio žodžių.

Pataisyti tą savo bėdą ateiviai ir jų vaikai galės tik sekančiais rinkimais 1940 metais, jeigu jie išliks iki tol gyvi. Bėda juos vėl suves į kruvą, ir jie savo balsais galės išmesti iš kongreso tuos atžagareivius. Bet jie gali ir šiandien veikti. Kaip matėme, daugelis kongresmanų yra bailių. Juos reikia užplukdyti laiškais. Visi ateiviai piliečiai ir visi ateivių vaikai turi jiems rašyti laiškus. Reikia rašyti dabar, neatidėliojant. Reikia remtis tuo pažadu, kurį davė prezidentas, — suteikti darbo kiekvienam, kurs nori ir gali dirbti.

Kova už WPA darbus dar eis kongrese toliaus. Dar bus svarstomas WPA darbų likimas sekantiems valdžios metams, kurie prasideda liepos 1 dieną. Pre-

Tegul Skamba Musų Dainos

DIENRASTIS New York Mirror pradėjo ruošti visą eilę įvairių liaudies meno vakarų, kurie, faktiškai, yra lyg ir pasiruošimas vienam dideliu visų tautų festivaliui busimoje pasaulinėje New Yorko parodoje, gegužės 7 dieną.

Štai, sausio 11 dieną, didžiulėje Manhattan salėje, New Yorke, įvyko lietuvių ir rumunų liaudies meno vakaras, kuriame, lietuvių pasirodė labai vykusiai. Rumunai, buvo nustelbti ne tik lietuviškos programos, bet ir lietuviškos publikos atžvilgiu. Salėje buvo apie trys tūkstančiai žmonių ir šis sąrašas neapsiriks, sakydama, kad absoliučią publikos daugumą sudarė lietuvių. Kai po rumunų programos dalies Pasaulinės Parodos Tautų Festivalio direktorius Horst von der Goltz išėjo tarti žodį apie lietuvių, tai jam užteko suminėti tik "LITHUANIA", kaip salėje kilo milžiniškos ovacijos. Ponas Horst von der Goltz nesigailėjo šiltų žodžių lietuviams. Jo kalba buvo įdomi. Ypač atkartoti tie jo paminėti istoriniai faktai, kurie taip mažai kam iš lietuvių yra žinomi ir kurie, jo pareiškimu, paimti iš valstybinio britų archyvo. Štai ką von der Goltz, kalbėdamas apie Lietuvą ir lietuvių, tarp kitų ko, pasakė:

Lietuviai vieni iš pirmųjų tautų, atvykusių į Ameriką. 1641 metais Lietuvos kunigaikštis pasiuntė du laivus su išeiviais, kurie įsikūrė Tobago saloje, saloje, kur, manoma, buvo apsigyvenęs Robinsonas Krusoe. Lietuviai įsikūrė šiauriniame salos krante, kur jų kolonija gana ilgą laiką klestėjo. Bet vėliau susidarė sunkumų su škotais, kurie taip pat įsikūrė pietiniame salos krante.

"1662 metais Kornelius Lampsius, gavęs aiškas salos paveldėjimo teises iš olandų, pirmiau palaikusių skotus, pasidavė Francijos protektoriatui ir tapo Tabago vadovu. Tada ir daugiau lietuvių atvyko į tą salą.

"1682 metais Lietuvos kunigaikštis, vėl paėmęs Tabago į savo kontrolę, pardavė ją anglams, kurie ir šiandien yra jos šeimininkai.

"Pirmutinis New Amsterdamo mokytojas taip pat buvo lietuvis, vardu Curcius, kurį čia buvo atsiuntus olandų Vakarinių Indijų Bendrovė".

Nesiginčydamis dėl šių von der Goltz faktų, kurių šaltiniai tuo tarpu mums mažai žinomi, drąsiai galime sakyti su juo tuo atveju, kur jis sako, kad "šimtais metų spaudžiami vokiečių, švedų, lenkų ir, pagaliau, rusų, lietuvių išmoko prisitaikyti nuolatoms besikeičiančioms sąlygoms, neišsivadėdami savo veido, savo garbės ir savo tradicijų..."

Ir šį vakarą lietuvių parodė, kad jie, gyvendami net toli nuo savo senosios tėvynės, mokėjo išsaugoti tautines tradicijas. Vietos lietuvių jaunimas, iš kurių gal but nė vienas nėra matęs Lietuvos, puikiai pasirodė tiek su šokiais, tiek su dainomis, tiek su kostiumais. Jaunas Amerikoje gimęs ir augęs dainininkas A. Vasilauskas puikiai atliko savo užduotį. Jis jau ne pirmas kartas dainuoja lietuvių publikai. Bet čia jo dainavimas ypač buvo entuziastiškai palydėtas. Tą patį galima pasakyti ir apie Lietuvos Dainos ensamblių, taip pat jau ne pirmas sykis dainuojantį lietuvišką liaudies dainas. Šis jaunas Amerikos lietuvių, Violetos Tamkiutės, vadovaujamas chorėlis jau keletas metų kai reprezentuoja lietuviškąją dainą tarp amerikonių. Prieš keletą metų Lietuvos Daina yra laimėjusi dainavimo kontestą kitame panašiam dainų festivalyje. Tada Lietuvos Daina varžėsi su dvidešimčia kitataučių chorų. Varžėsi ir laimėjo. Vietos lietuvių, ypač jaunimas tuo taip pat labai didžiavosi.

Siame New York Mirror rengtame vakare lietuviškus šokius atstovavo taip pat moters vadovaujama jaunimo grupė. Tai Lyraitės, kur-

zidentas prašė kongreso sekantiems metams paskirti pusantro biliono dolerių WPA darbus. Be abejonės tie atžagareiviai ir bailiai kongresmanai bandys ir tą numušti, griaudami gerą Naujosios Dalybos darbą. Jie puls pirmiausia išplėsti duoną didžiausiems šios šalies vargšams. Apie tai bus svarstoma kongrese dar už poros mėnesių. Bet kongresmanams ir senatoriams reikia apie tai išanksto rašyti.

Šioj valandoj reikia kuogreičiausia užtarti už ateivius, kol senatas dar nepriėmė to bjauraus kongresmanų "pataisymo", kurs draustų duoti pašalpą ir WPA darbus visiems ateiviams. Kone pusė lietuvių neturi pilietinių popierių ir daugumas del senatės ar nemokėjimo rašyti jų nebegali gauti. Kurie iš jų neturi turto, tiems gresia badas.

rios taip pat jau keletas metų sekmingai dalyvauja tiek lietuvių tiek kitataučių panašiose pramogose. Lyraitės vadovauja Lelija Stilsonaitė-Antanavičienė, Brooklyno lietuvių savitrašio Naujosios Gdynės redaktoriaus dukterė. Ir reikia pasakyti, kad šiame vakare Lelijos Stilsonaitės vadovaujama šokių grupė gerai pasirodė. Ypač visus žavėjo klasiškas Suktinis, Nori Miego ir kiti naujomis figūromis papuošti mūsų liaudies šokiai.

Kiek šiuo vakaru ir jo programa, ypač lietuviškosios programos dalimi domėjosi amerikona, parodo toks faktas. Dar publika nesirėngė eiti namo, o amerikoniški laikraščiai savo rytines laidas jau buvo papuošę to vakaro scenos paveikslais. Ypač Lyraitėmis ir jų šokiais domėjosi vietos spauda.

Taip, Amerika vis labiau ir labiau pradeda domėtis šioje šalyje gyvenančių tautų meno turtais. Tuo tarpu Amerikos lietuvių, kaip jau pirma sakytą, gyvendami toli nuo savo tėvų krašto, puikiai sugeba parodyti amerikone akims tai, kas ten amžiais išsaugota, kas taip brangu kiekvieno lietuvių širdžiai. Tuo maloniau, kad tuos senosius mūsų papročius, tas dainas, tuos šokius atstovauja, tas Amerikos lietuvių jaunimas, kuriam iki šiol dar nebuvo lemta lankytis Lietuvoje.

Tai gi, anot Maironio, "tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias". J. Tysliava.

Apie tuos, kurie
gimė pikti

SAVO vėliausioj knygoj H. G. Wells vie noj vietoj prasiitarė: "Ir ką-gi pasauliui reikia daryti su tais nelinksmiais, piktais žmonėmis, kurie įsėko tik barnių ir visokių priekabių? Kam-gi jis juos turi toleruoti?" Jis sako, kad yra žmonių, kurie su tokiu stropumu protestuoja prieš linksnumą, kad labiau negalėtų protestuoti nei kryžiaus mukelė šalia kelio.

Tai ką-gi ištikro su tokiais žmonėmis reikia daryti?

Gal jie taip yra užsigimę. O su kupra gimęs su kupra ir mirs. Jie yra nepataisomi. Nėra nei ligoninių nei institucijų, kur juos galima būtų uždarus laikyti, kad jie neapstytų kitų linksnumo, patys jo neturėdami.

Žinoma tokių žmonių nuolatinis pilvo skaudėjimas niekam neapeina. Jeigu jie tą pilvo skaudėjimą turi ir ji myli, tai ji sau gali turėti ir mylėti. Butų kvailas dalykas bandyti nuo jų tą pilvo skaudėjimą ir piktumą atimti.

Problema yra ne tame. Problema yra, kaip apsaugoti nuo piktiurnų linksmiams žmonėms, žmonėms, kurie nenori visur priekabių įsėkoti, pyktis ir bartis, bet nori rasti ką nors linksmo ir malonaus santykiuose su kitais žmonėmis.

Išrodo, kad Wells beveitytų visus piktiurnus ir piktiurnas išsiųsti į nacių, fašistų ir komunistų žemes.

Bet tai būtų peržiuru.

Geriau gal būtų taip sutvarkyti dalykus, kad piktiurnas neturėtų progos būti su normaliais žmonėmis, kad piktiurnas būtų vėčiami sueti tik su tokiais pat piktiurnomis... Tegul jie kur nors sau vieni riejasi ir viens kitą kandžioja. Gal tame jie savo ypatingą linksnumą surastų. O be jų visiems kitiems žmonėms tai jau tikrai būtų linksmau gyventi.

Kol tas įvyks, piktiurnas galima būtų izoluoti visiškai jų nepaisymu. "Tegul baras kad jų dvaras". O linksmieji tegul savo daro.

— J. BERŽAS.

Dras Jakimavičius Svarbioj Vietoj=Vitaminai, Kaip Vengti šalčio

Vitaminai

Rašo
SUZANNA SLAKIS.

RETAS kas negirdėjo apie vitaminus, nors jie dar ir neseniai atrasti. Tie vitaminai yra užvardyti A, B, C, D ir C arba B2. Dabar vitaminai jau yra perdirbami ir į plyskeles. A ir D išrodo kaip perlai ir jie yra paimti iš jūrų žuvų aliejaus — iš žuvų kepenų. B — vadinamas Thiamin Chloride, o C — Cevitamic Acid. Valgiuose, kaip žinome, randasi po truputį šių vitaminų. A randasi aliejuose, svieste, morkose ir vaisiuose bei daugely kitų valgių. B, kuris reikalingas nervų ligų gydymui, randasi gyvų grūdų sėkloje, mielėse. Šis vitaminas vadinamas B ir B2 arba kaip kada vadinamas ir G. Jis paskatina vidurių veikmę ir pagerina apetitą.

Vitaminas G yra naudingas mažiems kūdikiams. Jis natūraliai randamas orandžiuose, tometose ir citrinoje. Po biskų visuose. Taipgi jo yra ir daržovėse bei vaisiuose. Jis labai reikalingas kūdikiams iš pat mažų dienų, todėl vos kelių savaičių kūdikiui jau pradeda duoti orandžio skystimui.

Dabar atrasta, kad šis vitaminas yra labai naudingas ir suaugusiems kasdien vartoti, nes vitaminas C nepasilieka kune ilgiam laikui. Todėl reikia orandžių ir tameites vartoti mūsų valgiuose kasdien.

Šis vitaminas mus apsaugos nuo daugelio ligų. Ypač nuo odos ligų, reumatizmo ir tuberkulozės. Žinoma, kuomet žmogus jau suserga, tai šio vitamino pasigydymui neužtenka. Sergančiam patartina atsislausti gydytojo, kad jis patartų kaip ir kiek imti šio vitamino rugšties grūdeliuose.

Vitaminas D geriau žinomas kaip sargas nuo Richets, arba ligos, nuo kurios kaulai suminkštėja. Jis gaunamas iš žuvų aliejaus, paprastai vadinamo "Cod liver oil". Dabar jau nėra to didikio, kurs nebūtų auginamas šiuo aliejumi. Ar nori, ar ne, bet visi gauna šio aliejaus iš pat mažens. O Cod liver aliejus yra labai naudingas ir suaugusiems, ypatingai žiemos metu apsergsti mus nuo šalčių ir užlaiko geroje sveikatoje.

Todėl neprošali yra mums plačiau susipažinti su šiais vitaminais. Mums bus sveikiau, kai tų vitaminų mes apsiejam valgydami. Jų galime gauti vaistinėse. Bet patys jų nepirkime, kaip kokių miltų. Geriau pasitarti su gydytoju, o jis patars, kiek ir kokių vitaminų vartoti, kad turėjus geresnę sveikatą.

Mūsų kūnui reikia kalkio (calcium)

KNYGA "Man, Bread and Destiny", kurią parašė K. C. Furnas ir S. M. Furnas ir kurią išleido Reynal and Hitchcock, 1937 m., New York, štai ką rašo apie kalkį (calcium): Kalkis žmogui atsinaujina kas šeši metai. Kalkis yra patvarus daiktas gyvūnijos gyvenime. Didelių gyvūnų kaulai ir dantys pasiliko apsaugoti nuo sutrušėjimo per milijonus metų, ir tieji kaulai yra vienatini įrodymas, kad žmogus radosi prieš milijonus metų atgal, nes jo kaulai ir dantys yra surasti tuose kalkių sluokniuose.

Šitieji surasti trupiniukai, kurie užsiliko nesutrušėję, yra tai suaugusio žmogaus kaulai, ir tų kaulų išauginimui žmogus turėjo suvalgyti suvirškinti ir į kaulus paversti kasdien ne mažiau 0.45 gramo (0.016 dalelės uncijos) kalkio sudėtinumo, nes molekulos kalkio susidėvi ir jas reikia šviežiu kalkiu paminuoti. Visas kalkis pilnai pasikeičia nauju bėgyje šešių metų žmogaus kune.

Kad tuom balansuotusi kunas, reikia valgyti tokio maisto, kuriame rastųsi reikalingas kiekis kalkio (calcium). Jei tavo maiste nėra pakankamai kalkio, tai tavo kūno kaulai ir dantys nebūna pilnai išvystę. Ir jei kalkio badą tavo kunas kenčia per ilgai, tai visokių rūšių ligos tave užpuola ir tu bėlaikiniai miršti.

Pienas yra svarbiausias žmogijos maistas. Jame yra pakankamai ir kalkio ir vitaminų ir viso ko.

Ir senas ir jaunas, ypatingai jaunas, turi kasdien gerti ir valgyti pieno ar pieniškių daiktų. Ir mes turime kovoti už teisę kiekvienam turėti pieno.

Dr. A. L. Graičunas.

Persivalgymas

GAL NEKURIE stebisi, kodėl žmogus, pasiekęs vidurių amžiaus, pradeda riebiėti. Tos priežasties nereikia toli ieškoti. Iki keturių dešimtų metų amžiaus žmogaus kunas dar vystosi, nors aktyvus augimas pasibaigia prasidėjus dvidešimties metams. Bet po keturių dešimtų amžiaus, žmogus kune pradeda vykkti atmainos, ir žmogus mažiau mąkstinas. Todėl del šių priežasčių kunas nereikalauja tiek maisto, kiek reikalavo pirmiau.

Po keturių dešimtų metų amžiaus reikia stengtis palaikyti savo svarumą normaliu, prisitaikant prie ugio ir amžiaus. Jei valgysi lėtai ir valgi sukramtys gerai, tai mažiau norėsi valgyti. Po valgio sumažinimo, dar reikia ir mąkstintis. Tokiu būdu galima susilaikyti nuo riebiėjimo ir gyvenimą prailginti. Svarbu valgyti daug daržovių. O daržovės yra sotos maistas. Rupus valgis taipgi yra sotas ir neriebia. Duona, sviestas, grietinė, cukrus ir krakmoliniai valgiai riebia.

Didžiausia bėda su daugeliu žmonių yra ta, kad jie gyvena valgiu, o ne valgo, kad gyventi. Kitais žodžiais sakant: jie valgo daugiau, negu jų kunas reikalauja. Tie, kurie sveria daugiau, negu jų ugis ir amžius reikalauja, "kasa sau duobę su dantimis". Iš pusės milijono žmonių, kurie buvo priimti į apdraudus kompanijas, atrasta, kad už kiekvieną svarą perviršiaus buvo vienas nušimtis daugiau mirčių.

Kūno organai gali pakęsti daug kankinimo, ypač jaunystėje. Bet jie nuolat reikalaujama perdaug dirbti. Perdaug dirbdami, jie būna priversti sunegalėti. "Diabetes" (cukrinė liga) ir "Bright's Diseases" (inkstų ligos) paeina nuo netinkamo valgio ir perdaug valgyimo.

Sužinok, kiek turi sverti pagal savo ugio ir amžiaus ir to svarumo laikykis. O tuomet netik tavo sveikata bus geresnė, bet jausies geriau ir galėsi daugiau nuveikti su mažesnėmis pastangomis. FLIS.

Paprastas "šaltis" arba "sloga"

KĄ ŽMONĖS vadina paprastu "šalčiu" arba "sloga", negali nei supaisyti. Visokios ligos gali pradėti išrodyti "paprastu šalčiu". Taip tymai, skarlatinos karštinė, kokliušas, pneumonija ir kitos svarbios ligos iš pradžių išrodo tik kaip paprastas "šaltis". Reikia daktaro kad atskirti.

Vienok yra ir "šalčio" liga. Bet ji nepaeina nuo šalčio. Ji paeina nuo tulų mikrobų, kurie įeina žmogun per gerkle ir nosis. "Šaltį" galima "pagauti" išsi-gėrus vandens iš nešvaraus stiklo. "Šaltį" galima "pagauti" besikalbant su kitu žmogum, kurs turi šaltį, jeigu jis kosi ar čiaudi. "Šaltį" galima nuo sienų dulkių.

Taip mes pagauame "šaltį" gana dažnai, gal kiekvieną dieną, gal net kiekvieną valandą. Vienok ne taip dažnai jis mumš "prilimpa". Jis mums "neprilimpa" arba labai retai prilimpa, kuomet mes esame tvirti, nepavargę, gerai išsimiegoję ir gerai pavalgę. Tuomet mūsų kunas turi atsparumo ir gali juokus daryti iš "šalčio" mikrobų.

Žmonės mano, kad "šaltį" gauna nuo peršalimo, nuo sušlapimo kojų, nuo "ciongo", nuo vėjo ir tt. Tai iš dalies tik teisinga. Jeigu peršals pavargęs ir silpnas žmogus, tai "šaltis" jį tuoj pasigauna. Bet tvirtas ir nepavargęs žmogus gali dar labiau peršalti ar nušalti, o "šalčio" ligos negauti.

Specialių gyduolių nuo "šalčio" ligos nėra. Bet yra būdai apsisaugoti ir būdai padėti mūsų kūnui "šaltį" nugalėti.

Svarbiausias būdas yra sustiprinti kūną. Reikia visuomet gerai išsimiegoti. Niekad nebūti alkanam. Visuomet gerai pavalgyti (jeigu yra iš ko). Niekad perdaug nenuvargti. Jeigu silpnas ar nuvargęs žmogus gauna šaltį, tai pirmiausia jam reikia kūno stiprumą atgauti — tuojau gulti į lovą ir gulėti kol sustiprės, o tuomet ir šaltis praeis.

Silpniems žmonėms, kurie gali greit gauti šaltį patartini yra šie apsisaugojimo būdai:

1. Sustiprink savo kūną tinkamu valgiu ir poilsiu.
2. Saugokis žmonių, kurie turi šaltį.
3. Nebuk miniose žmonių ir negyvenk nešvariuose namuose.
4. Buk gerai apsilvėjęs ir nenušalk.
5. Nevartok patentuotų medicinų.
6. Gavęs šaltį gulk lovon, išsigerk karštos arbatos, ir jeigu šaltis nepraeis, pasišauk daktarą.
7. Kuomet turi šaltį, šalinis nuo kitų ypač nuo vaikų, kad jie nuo tavęs šalčio negautų.

Kuomet vaikas gauna šaltį, neleisk j mokyklon, bet geriau paguldys jį lovon.

Pasisaugokit!

DAUG žmonių pražusta automobilių nelaimėse. Bet dar daugiau žmonių susižeidžia ir užsimuša namie per neatsargumą.

Daugiausia žmonės susižeidžia namie — pargriudami. O nei vienam nereikėtų pargriuti, jeigu pasisaugotų. Taigi labai reikia pasisaugoti — visuomet. Pasisaugojimas turi būti įprotis. O kad pasisaugojimas būtų lengvesnis, reikia pašalinti priežastis, del kurių galima sugriuti. Reikia pašalinti visokius grozdus iš po kojų, sutaisyti pakrypusius ar supuvusius laiptus, nuvalyti nuo laiptų sniegą ir ledą, nepalikti muilo vanoje ir tt. Kambariuose reikia karpetus prikabinėti, kad jie neslidintų. Nereikia dėti krėslų ant krėslų, jeigu nori ką prikalti ant sienos, bet vartoti tvirtas kopėčias. Vanose daug žmonių susižeidžia ir užsimuša paslysdami. Apsisaugojimui nuo paslydimo gerai yra turėti vanose rupus gumos patiesalas, o prie sienų turėklus, kad būtų ko tvertis. Gonkai arba porčiai turi but gerai aptvarstyti, kad vaikai nenugriūtų. Valgant reikia nektalibėti ir nieko karštai nediskusuoti, kad nepasgrįngtum.

Reikia visuomet pasisaugoti ir būti pasirėngusiam pasisaugoti.

Pasisaugojimas tiktai gali išgelbėti dešimtis tuostančių žmonių, kurie miršta kasmet nuo nelaimingų paslydimų ir parpuolimų.

Pasisaugokit.
Visuomet pasisaugokit.

Dr. Jakmauh Sveikatos Viršininkas Massachusetts Valstijoje

Kaip jau žinome, Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius), gerai žinomas lietuvis gydytojas Bostone, tapo paskirtas Massachusetts valstijos viešosios sveikatos komisijos nariu. Del jo paskyrimo į tokią garbingą vietą kilo daug triukšmo iš opozicininkų pusės, kas nemažai sukėlė dėmesio ir pas lietuvių. Šiuo rašiniu noriu nors trumpai ir apamai supažindinti lietuvių, kaip Massachusetts valstijoje, taip ir kitur, su ta įstaiga, kurios Dr. Jakmauh dabar yra viršininku ir eina pareigas.

Kiekviena iš 48 Suvenytų Valstijų turi savo atskirą sveikatos įstaigą vadinamą Viešosios Sveikatos Departamentu (The Department of Public Health). Tokią sveikatos įstaigą, žinoma, turi ir Massachusetts valstija, kurios viršininku yra Sveikatos Komisionierius (Health Commissioner), valstijos gubernatoriaus skiriamas 6 metų tarnystei. Sveikatos komisionierium paprastai yra skiriamas gydytojas turįs bendros praktikos ir sanitarinį patyrimą.

Trumpa istorija

Massachusetts valstijos sveikatos departamentas yra seniausia viešosios sveikatos įstaiga Amerikoje. Ji įsikurė 1648 metais. Vėliau, 1799 m. ji persiorganizavo ir pasivadino "Paul Revere Board of Health", kad davus Massachusetts Bay kolonistams ir Amerikos revoliucionieriams geresnę sveikatos priežiūrą. Panašų persiorganizavimą ir patobulinimų įvyko daug. Paskutinis patvarkymas buvo 1914 metais ir tebėra žinomas kaip Viešosios Sveikatos Departamentas su vyriausiu jo viršininku Sveikatos Komisionierium.

Buvę komisionieriai

Nuo 1914 m. sekanti gydytojai buvo Massachusetts valstijoje Sveikatos Komisionieriais.

Pirmas, Dr. Allen J. McLaughlin, nuo 1914—1918 m. Jis buvo pašauktas iš S. V. Sveikatos Departamento prie Mass. valst. Sveikatos Dept., kad pastarąjį tinkamai sutvarkius. Kilus Pasauliniam Karui, Dr. McLaughlin tapo atšauktas prie S. V. Sveikatos Dept. dirbti karo reikalams ir vesti kovą su influenzos epidemija.

Antras, Dr. Eugene R. Kelley, nuo 1918—1924 m., buvęs Washingtono valstijos sveikatos komisionierium. Po 8 metų tarnystės, jis atsistatidino ir po kelių mėnesių numirė.

Trečias, Dr. George H. Bigelow, nuo 1925 iki 1933 m., jaunas Bostono gydytojas. Jis taipgi atsistatidino nuo komisionieriaus ir priėmė direktoriaus vietą prie Massachusetts generalės ligoninės. Po trumpo laiko, kaip daugelis pamena, Dr. Bigelow nežinomai dingo ir tik po kelių mėnesių įjėskojimo jo kunas buvo rasta ežere netoli Bostono.

Paskutinis, Dr. Henry H. Chadwick, buvo pašauktas iš Detroit miesto tarnybos tęsti neišsibaigusią Dr. Bigelow tarnybą. Balandžio 4 d., 1938 m., jo tarnyba pasibaigė ir del amžiaus nebuvo ant toliau skiriamas.

Penktuoju Mass. valstijos Sveikatos Komisionierium, Jo excellencija, gubernatorius Charles Hurley, balandžio 6 d., 1938 m., nominavo Dr. Paul J. Jakmauh į valstijos Sveikatos Komisionieriaus vietą. Gubernatoriui pasiūlius Dr. Jakmauh vardą į Sveikatos Komisionierių, atsirado keletas priešų-opozicininkų, kurie nenorėjo jį įsileisti į tą vietą. Ir tik po kelių mėnesių, gruodžio 8 d., gubernatoriaus taryba didžiama balsų patvirtino nominaciją. Sekančią dieną Dr. Jakmauh priėmė prisieką ir užėmė Viešosios Sveikatos Komisionieriaus vietą.

Dr. Jakmauh yra Carney ligoninės viršininku ir pediatrikos skyriaus vyriausiu gydytoju. Jis yra Bostono universiteto, medicinos fakulteto nariu. Jis priklauso prie daugelio gydytojų draugijų ir yra buvęs šios valstijos gydytoju draugijos tarybos nariu.

Medicinos srity jo specialybė, kaip jau gerai žinome, yra pediatrika. Jis taipgi turi gilų patyrimą bendrosios medicinos praktikoje.

Dr. Jakmauh yra tarnavęs Dėdės Samo Sanitariu mo korpuse ir gerai pažysta viešosios sveikatos reikalus.

Personalas ir organizacija

Viešosios Sveikatos Departamentas susideda iš 355 asmenų. Jo metinė apyvarta siekia arti trijų ir pusės milijonų dolerių.

Personalas dalinasi sekančiai:
Viešosios sveikatos komisionierius 1 asm.
Viešosios sveikatos taryba 6 asm.
Administracija 27 asm.
Higienos skyrius suaugusiems 26 asm.
Higienos skyrius vaikams 58 asm.
Biologinės laboratorijos 63 asm.
Skyrius saugojimui nuo užkrečiamų ligų 41 asm.
Maisto ir vaistų priežiūros skyrius 33 asm.
Sanitarinės inžinerijos skyrius 55 asm.
Tuberkulozės skyrius 35 asm.
Minimam algų komisija 10 asm.
Kiekvienas aukščiau įvardintų skyrių arba divizijų turi savo atskirą direktorių, kurs prižiūri visą darbą ir

progesą. Skyriaus direktorius turi dažnus pasitarimus su komisionierium.

Imkime, pavyzdžiui, higienos skyrių suaugusiems, su 26 asmenimis personale. Tai yra veik mažiausias iš visų skyrių, bet žiūrėkime kokį platų veikimą jis daro. Šis skyrius, su savo direktorium Dr. Lombard, rūpinasi daugiausia suaugusių žmonių sveikata. Dabartiniu laiku šis skyrius rūpinasi daugiausia vėžio liga. Jis turi 19 atskirų klinikų svarbesniuose punktuose po visą valstiją, kur vėžio liga yra tirinama, duodamos apie ją pamokos, perspėjimai ir reikale gydymas. Šis skyrius taipgi turi specialę vėžio ligos gydymui ligoninę — Pondville hospital.

Statistikos rodo, kad Massachusetts valstijoje yra aukščiausia rata vėžio ligos susirgimų. Žmonės, žinoma, visur lygiai suserga šita liga, bet Mass. valstija yra geriau prisirengus šiuo klausimu ir greičiau nustato diagnozę. Čia Sveikatos Departamentas daugiau veikia ir gydytojai kooperuoja su vėžio ligos diagnoze ir gydymu. Beje, trumpoj ateity šitas skyrius išleis mažą brošūrėlę lietuvių kalboje apie vėžio ligą. Brošūrėlė bus dalinama veltui.

Apart vėžio, šis skyrius tyrinėja daug ir kitokias rusies ligų — širdies ligas, diabetis, arthritis, anemia ir kitas.

Komisionieriaus pareigos

Sveikatos komisionieriaus pareigos ir atsakomybės yra didelės. Jam yra pavesta saugoti sveikatą visų valstijos gyventojų, kaip sveikų taip ir ligorių, bėpročių, kalinių, vaikų, senelių, turistų, svetimšalių ir panašiai. Jo užduotis yra saugoti, kad kas neatvežtų užkrečiamų ligų į valstiją iš kitų miestų, valstijų, šalių; saugoti, kad nekiltų ligų epidemija. Jis turi perspėti gyventojus nuo nesveiko maisto — vandeas, pieno, mėsos, daržovių ir kitokių reikmenų. Sveikatos komisionierius dažnai daro viešą sveikatos apžvalgą, renka statistikas, daro vizitą į valstijos ligonines, kalbėjimus ir kitokias įstaigas. Jis gali sustatyti kaltinamąjį aktą ir pareikalaus valstijos prokurorų tardyti nusikaltusiems prieš sveikatos įstatymus.

Sveikatos kom. netik kitus gali priversti pildyti įstatymus, bet ir pats dar labiau privalo pildyti valstijos sveikatos įstatymus ir sanitarinį kodeksą (sanitarinis kodeksas yra internacionalė sutartis visų šalių ir valstybių pildyti tam tikras taisykles, priimtas Paryžiaus Kongrese ir papildytas Tautų Sąjungoje). Jis turi nurodyti sveikatos tarybai taisyklių netinkamumą ir reikalauti jų pagerinimo sveikatos naudai.

Komisionierius, su tarybos patarimu, skiria įvairių skyrių direktorius, inspektorius ir kitus darbininkus. Jis taipgi gali prašalinti netinkamus ar nusikaltusius personalo narius.

Nusistatymas prieš Dr. Jakmauh

Kaip tik gubernatorių nominavo Dr. Jakmauh į Sveikatos Komisionieriaus vietą, taip greit atsirado jo priešų. Šitie opozicininkai susideda iš tam tikros gydytojų grupės, geriau žinomos kaip "medicinos politiška klika". Jie nuolat trina state-house politiškus suolus ir mėgina diktuoti tai komisijai, tai legislaturai, o daugiausia gubernatoriui gieda savotišką melodiją. Gaila, kad iš lietuvių atsirado tokių, kurie klausosi politikierių melodijų ir net skaito juos "medicinos autoritetais".

Iš kitos pusės, etinės medicinos šalininkai, kurių tarpe tikrai galima rasti ir medicinos autoritetų, jau senai pasisakė už Dr. Jakmauh ir pakartotinai patarė politikieriams užsilaupiti. Nėra abejonės, kad kartas nuo karto teks pastebėti spaudoje erzinančių žinių, bet, žinoma, turės nutilti, nes kitokio išėjimo nie nėra.

Yra dar daugiau ir svarbesnių priežasčių, kodėl "mėlynakraujų" stakas nenori kitokių įsileisti į sveikatos viršininkus. Mass. Sveik. Dept. metinė apyvarta, kaip matėme, siekia arti 4,000,000 dolerių. Šita suma veik išimtinai nuėdinto Harvardo universitetui už įvairių valstijos laboratorijų darbą. Del ekonomiško išskaičiavimo, į Sveikatos Departamentą niekas kitas neįkeldavo kojos, kaip harvardietis. Prie dabartinio komisionieriaus gali įvykti kitaip: daleiskim, kad komisionierius, laikui bėgant, paveda vieną kitą laboratoriją kitam universitetui arba paskiria kokį direktorių ar personalą papildo kitų universitetų žmonėmis, tas ant tiek duotų nuostolio Harvardui.

Dr. Chadwick tarnyba, kaip žinome, pasibaigė su balandžio 4 d., betgi jis nepasitraukė iš vietos iki vidurvasario. Per tą laiką jis prikašiojo visus kampučius Sveikatos Departamento, su užmokesčiu ir be užmokesčio, jaunais gydytojais iš Harvardo, — suvirš 30 vietų. Prie Dr. Jakmauh, gal buti, kad ir kitų mokyklų jauni gydytojai gaus progą pasiteirauti arba ir pragyvenimą pasidaryti prie Sveikatos Departamento.

Back Bay sferose (Back Bay yra mėlynkraujų distrikas Bostone) yra manoma, kad Dr. Jakmauh yra visai tinkamas ir busias geras sveikatos komisionierius.

Mes taipgi vėliame jam geriausių pasekmių.
Dr. S. Pilka.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Kodel "delsiama" naujus narius į SLA priimant

Laiškas rašytas vienos kuopos sekretoriui šį reikalą paaiškina

Gerb. Tamsta:

Jūsų laišką pomirtinių ir ligų pašalpų išmokėjimo bei naujų narių priėmimo reikaluose gavau. Ačiu Tamstai už padarytas pastabas tuose reikaluose. Taipgi ačiu už patarimą apie tai paaiškinti organė Tėvynėje visų narių žiniai.

Pomirtinių išmokėjimas, kurį Tamsta giriate, greitai atliekamas dažniausiai todėl, kad gaunu gerą kooperaciją kaip iš kuopų viršininkų, taip ir iš pašalpaviečių. Čia išrodo lygį naturalus dalykas: reikalas turima su didesniais pinigų sumomis, tai žmonės skubinais atsiimti tai, kas jiems priklauso ir todėl skubinais suteikti pilnai ir atsakančiai visokias informacijas.

Ligoje pašalpas taipgi išmokui skubiai, visados tą pačią savaitę, kurioje gaunu ligonio atsimaldavimo blanką. Bendrai sakant, su tomis pašalpomis, del kurių nereikia vesti susirašinėjimų su kuopos sekretoriais ar sirgusių narių gydytisiais daktarais, bėdos neturime. Bet pasitaikys kokiems nors trukumams ar neaiškumams apie nario stovį, ligą arba liudymuos blankose, kas pasitaiko gana dažnai, su tokiomis ligoje pašalpomis užima ilgiau, kol jas galima išmokėti, nes dažnai pasirodo stoka kooperacijos iš ligonių ar ligonių gydysiuo daktarų.

Kaslink naujų narių priėmimo, tai leiskite man perbėgti visą kelionę, kuria eina narių aplikacijos. Paimsime vieną pavyzdį. Sakysime, organizatoriaus kandidato aplikaciją išpildė lapkričio 5 dieną, 1938 m., tuojau po to, kai kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 4 dieną. Aiškus dalykas, ta aplikacija kuopos susirinkime lapkričio mėnesio negalėjo būti perskaityta ir priimta. Ji turėjo laukti kuopos susirinkimo gruodžio mėnesio pradžioje. Reiškia, jau praėjo mėnesio laikas, o kandidato aplikacija pasiekė dar tik kuopos susirinkimą, kuriame buvo priimta.

But buvę gerai, jei kandidatas su priimta aplikacija tuojau po susirinkimo būtų nuėjęs pas kuopos daktarą. Bet kandidatas pas daktarą nuėjo tik už dviejų savaičių (o yra atsitikimų, kad neuėjimą nutaria iki trijų ir keturių savaičių). Vadinasi, jau turime šešias savaites po aplikacijos išpildymo, o aplikacija dar pasiekė tik kuopos daktarą.

Daktaras privalo aplikaciją tuojau pasiųsti į Centrą. Bet atsitiko taip, kad kuopos daktaras aplikaciją pas save išlaikė irgi apie dvi savaites ir tik tuomet į Centrą prisuntė. Ir štai, aplikacija išpildyta pradžioje lapkričio mėn., 1938 m., bet SLA Centrą pasiekė tik sausio mėnesio pradžioje, 1939 metų, arba užėmė du ištisus mėnesius, kol musu raštinė ją gavo.

Kuomet Centras aplikaciją gauna, reikalas eina jau skubiai. Dažniausiai tą pačią dieną aplikacija pasiunčiama S. L. A. Daktarui-Kvotėjui. Iš Daktaro-Kvotėjo peržiūrėta aplikacija atgal gaunama už kokių dviejų-trijų dienų, o ilgiausia tai užima savaitę laiko, kol tarpe Centro ir Daktaro-Kvotėjo aplikacija suvaikščioja. Spėjus gauti aplikaciją iš Daktaro-Kvotėjo, tą pačią dieną pranešama kuopos sekretoriui, kad aplikantas priimtas. Bet labai dažnai pasitaiko, kad sekretorius pranešimą gauna po

kuopos susirinkimo ir laukia sekančio susirinkimo, į kurį galės pakviesti priimtą narį, ir tik ten jam praneša, kad jis yra prie SLA priimtas. Tokiu būdu čia dar apie mėnesį laiko prisideda, kol narys sužino, kad į organizaciją priimtas.

Tai gana normalis ir dažnai pas mus pasikartojantis aplikacijos kelias. Tai reiškia, kad prie šitokių aplinkybių emė virš tris mėnesius, kol narys sužinojo, kad jis prie organizacijos priimtas.

Bet pasitaiko ir gana nenormališkų atsitikimų. Pasitaiko, kad sekretorius prisimiršo ar nesusapnuojo atsiųstą kandidato įmokėtus pinigus. Arba pasitaikė, kad reikėjo atsiųst nario amžiaus patikrinimą, bet su aplikacija toks patikrinimas nepriimtas. Čia jau prisiema su sekr. susirašinėti. Šiame atsitikime užima kartais savaitę, o kartais ir daugiau, kol viskas sutvarkoma. Todel tokiam nenormaliam atsitikime dar kelios savaitės prisideda. Kartais pasiekia net iki keturių mėnesių, kol narys sužino, kad jis priimtas.

Bet yra nemaža atsitikimų, kad nario priėmimas neužtrunka dviejų-trijų savaičių. Tokie priėmimai greitais būna todėl kad: 1) Aplikacija buvo išpildyta prieš pat kuopos susirinkimą; 2) Aplikantas tuojau

nuėjo pas kuopos daktarą; 3) Kuopos daktaras aplikaciją tuojau pasiuntė į Centrą; 4) Aplikacija buvo išpildyta gerai ir su ja prisiųsti įstojimo bei kiti mokesčiai.

Už "delsimą" naujus narius priimant, labai dažnai kaltinama Centras. Bet kaip Tamsta matysite iš to, ką aukščiau paaiškinu, Centro už tai kaltinti negalima, nes Centro pareiga ir nusistatymas yra visoms kuopoms ir visiems nariams suteikti brolišką ir skubų tarnavimą. Naujų narių priėmimo "delsime" kaltos aukščiau suminėtos aplinkybės, kurias galima pagydyti sekamais būdais:

1) Kandidatas turi su aplikacija tuojau nueiti pas kuopos daktarą;

2) Kuopos daktaras turi tuojau aplikaciją pasiųsti į S. L. A. Centrą;

3) Kuopos sekretorius turi prižiūrėti, kad aplikacija būtų tvarkiai išpildyta ir, jei yra reikalinga, nevilkinant prisiųsti nario amžiaus patikrinimą. Taipgi kandidato įmokėtus pinigus laiku į Centrą prisiųsti.

O jei Centras gaus šitą kooperaciją iš kandidato, kuopos daktarų ir kuopų sekretorių, tai naujų narių priėmimas bus pagreitinamas mažiau 50%.

Ačiuodamas Tamstai už rūpinimąsi SLA reikalais ir linkėdamas jums viso labo, pasiliek

Su gilia pagarba,

M. J. Vinikas,

SLA sekretorius.

Susivienijimui auga uždavinys palaikyti savo lietuvių kalbos kursas

Nesileidžiant į pagyrimus, reikia pripažinti, kad SLA ketvirtą apskričio lietuvių kalbos kursai Connecticut valstijoje savo gera tvarka, pedagoginiu pagrindu ir pasisekimu ne tik parodė steigėjų išmintį ir savo naudingumą, bet gali tarnauti kaip pavyzdys ir paraginimas kitiems SLA apskrims tokį pat darbą varyti. Susivienijimui iš to yra garbės ir tiesioginės naudos. Tiesioginės naudos gavimas priklausytų nuo pačio Susivienijimo ir jo organizatorių. Tačiau tas duoda Susivienijimui ir naujo rūpesčio.

Šių kursų įsteigėju buvo pats Susivienijimas, pereiname savo Seime paskyręs tam tikslui \$500 iš tautiškių centų. Vienok garbė už iniciatyvą priklausė broliams W. M. Čekanauskui-Chase, C. M. Lukošui ir kitiems 4-to apskričio darbuotojams, o už darbo pradžią mokytoji Bl. Blažiu. Tolėnis kursų palaikymas Connecticut valstijoje be abejo turės būti SLA rūpestis. Ties kuriai yra Susivienijimo ir be Susivienijimo jie negalėtų toliau gyvuoti. Kiek tiems kursams palaikyti reikės kasmet pinigų, dar mes nežinome. To nepasako ir broli Čekanauskas savo raporte apie kursus broliui prezidentui F. J. Bagočiui. Kursų komitetas ir 4-tas apskritis turėtų padaryti sąmatą: kiek iš viso reikės pinigų, kiek apskritis tam sukelis ir kiek reikės pridėti iš SLA centrinių šaltinių.

Lietuvių kalbos kursų palaikyti vieną Connecticut valstijoje, sprendžiant iš šių metų patyrimo, Susivienijimui nebutų sunku. Bet Susivienijimui tas kursų klausimas negali būti tik vienos vietos klausimas. Jis tuojau galės tapti nacionaliu. Jeigu palaikyt kursų Connecticut valstijoje, tai kodel ne Massachusetts, Pennsylvanijoje, Illinois, New Yorko ir Ohio valstijose? Jeigu vienoj

vietoj apseimama su \$500, tai šešios vietos paims jau \$3,000. Be to \$500 į metus vargiai visur užtektų. Iš kur Susivienijimas imtų \$3,000? Ar apskričiai visur nuo savęs po \$500 galėtų pridėti. Apie tai jau reikėtų labai pakrapštyti galvas.

Lietuvių kalbos kursų klausimui pasidarius gyvu ačiu Connecticut valstijos brolių rūpestingumui ir darbštumui, Susivienijimui nariams bus indomu paskaityti, ką parašė broli Čekanauskas prezidentui Bagočiui ir ką prezidentas Bagočius jam atsakė lietuvių kalbos kursų reikale. Brolio Čekanausko-Chase raštas buvo formos raporto ir prašymo SLA prezidentui.

Čia tie laiškai seka.

Hartford, saus. 3, 1939.

J. M. Broliui F. J. Bagočiui, SLA prezidentui, 253 West Broadway, South Boston, Mass.

Gerb. Broli Prezidente:

Šiuo metu noriu trumpais bruožais painformuoti Tamstą apie švietimo, kultūrinio darbo eigą SLA IV apskrityje ir SLA Lietuvių Kalbos Mokyklų steigimo ir vedimo padėtį, nes esu tikras, kad Tamstai gal bus įdomu žinoti kaip mes sunaudojam SLA Seimo paskirtus pinigus sumoje \$500 mūsų mokykloms. Tad laikau už pareigą Tamstą informuoti šiame reikale, pranešti Tamstai kokia nauda numatoma Susivienijimui iš steigiamųjų mokyklų, kokią naudą turi SLA kuopų nariai ir jų vaikai, kokią reiką turi Susivienijimas iš lietuviškos mokyklos, kaip mūsų jaunimas vertina lietuvišką mokyklą ir Susiv. Liet. Amerikoje remiantį liet. mokyklą.

Visų pirmiausia pareiškiu, kad prieš SLA pereinimą į Seimą įvykusį Scrantone, gyvendamas Waterbury, pasitariau su adv. C. M. Lukošiu ir mes kar-

tu išklėm iniciatyvą SLA 11 kuopoj liet. kalbos kursų įsteigimo ir patiekim SLA IV apskričio kuopų atstovų suvažiavimui, Meridene, 1937 m. Tasai mūsų sumanymas vargais negalais tapo nutarimu ir nuo spalio mėnesio, 1937 m., prasidėjo steigimas lietuvių kalbos kursų vakarinių mokyklų Conn. valstijoje lietuvių kolonijose.

Pradžia buvo sunki, nes neturėjome kvalifikuotų mokytojų ir nei cento pinigų, tačiau radom būdą sukelti virš 100 dol. pinigų, radom mokytoją, ypatoj p. Al. Blažio, kursų suirimo mokytojai, įsteigėm Waterbury ir Bristolio mokyklėles, išbandėme savo teoriją pritaikdami ją praktikoje ir patyrėme, kad šansai labai geri mokyklai gyvuoti, kad mokinių būtų daug, jeigu turėtume daugiau mokyklų ir pinigų palaikymui mokyklų.

Šito kultūros ir švietimo kilnaus tikslo sumetimais vykau į SLA Seimą Scrantone, tenai, kaip Tamsta žinai, atlikau tarsi "lobisto" rolę besirūpinamas gauti didesnę sumą pinigų del lietuvių kalbos kursų mokyklų. Bet, dėja, iš tautiškių centų mažai tegavom kilniam tikslui, nes buvo kitokių prašymų, kad ir labai nesvarbių, Susivienijimui visiškai sveitimų, tačiau, gavom 500 dolerių lietuviškai mokyklai ir tai buvo didelė parama; tie 500 dolerių padėjo pagrindą mūsų lietuviškai mokyklai Conn. valstijoje. Tai tiek galiu pasakyti apie pradžią mūsų rūpestingo kurybinio kultūrinio darbo.

Dabar gi patiekiu Tamstai žiupsnelį žinių iš SLA Lietuvių Kalbos Kursų steigimo, būtent veikiančių mokyklų ir Mokytojų Kursų; žodžiu, kaip pradėjom mokyklų ekspansiją ir koki daviniai iš švietimo ir kultūros darbo. Pereitą vasaros sezoną atidarėm mokytojų kursus Yale Kolegijoje. Kursai buvo reikalingi, nes neturėjome kvalifikuotų mokytojų. Surinkom būrelį cenzuotų amerikonių mokytojų dirbančių mokytojų, baigusiu pedagogišką mokslą Conn. State Teachers College, kurie per tris mėnesius lankydami mūsų įsteigtus mokytojų kursus, kuriuos vedė Dr. J. Raymond-Rimavičius (Mokytojų gavo progą papildyti savo žinybą lietuvių kalbos, gramatikos pažinimui.

Rudens sezonui prasidėjus, atidarėm šešias (6) SLA lietuvių kalbos kursų mokyklas su 6 mokytojais, būtent: Ansonia, New Haven, Meriden, Waterbury, Bristol ir New Britain. Butume galėję atidaryti dar vieną Hartforde mokyklą, bet stinga pilnai kvalifikuotų mokytojų ir mūsų apskaitavimu pinigų, palikom kitas kolonijas be mokyklų. Esu tikras, kad reikalavimai bus sekanti rudenį atidaryti mokyklas Hartforde, Manchestery, Bridgeporte, Thompsonville ir gal Danbury.

Jei nebutume gavę iš SLA Seimo 500 dolerių, aišku, kad dabar nebutume turėję 6 veikiančias lietuvių kalbos mokyklas. Su gautais pinigais paruošėm 6 mokytojų, atidarėm 6 mokyklas, kurias lanko arti 300 mokinių, daugiausia jaunieji lietuviai, aukštesnės klasės pradžios mokyklos ir iš aukštesniųjų mokyklų mokiniai. Taipgi yra ir suaugusių, galima sakyti, kad greta vaikų mokinas ir tėvai.

Šios 6 SLA lietuvių kalbos kursų vakarinių mokyklų pedagogiškai sutvarkytos ir vedamos; mokytojai cenzuoti tar naujanti amerikonių pradžios ir High mokyklose, praktiškai mokyklas veda. Mūsų mokyklų ekonomiškai vedamos, nes

mes pasirūpinom gavimu amerikonių mokyklose patalpas veliui; tatau, mūsų pinigines obligacijas tikrai mokytojams apmokėjimo už mokimą, supirkimas vadovėlių ir kitokių smulkių išlaidų; žodžiu, tie 500 dolerių SLA Seime skirtų bus labai naudingai sunaudoti. Tai tiek tegaliu pasakyti sąryš su mūsų kurybinio kultūros darbu ir mokyklų veikimu.

Dabar pažvelkim į mokyklų reikšmę ir svarbą Susivienijimui. Broli Prezidente, per pastarus 50 metų Susivienijimas gyvyvoja Conn. valstijoje, bet apie Susivienijimą tikrai dabar žmonės lietuvių palankiai pradėjo kalbėti. SLA dabar stovi ant aukšto pagrindo mūsų valstijoje. Dabar apie SLA žino ir jaunieji lietuviai, SLA narių sunys ir dukrelės, žino ir kiti jaunuoliai lankantieji SLA Lietuvių Kalbos Kursus.

Žmonės sako: "Jaunimas tai tautos ateitis!" Tatau mes galime pasakyti, kad mūsų lietuviškas jaunimas Amerikoje bus SLA ateitis. SLA liet. kalbos kursų vakarinių mokyklų ne tikai telkia jaunimą, mokina tėvų kalbos ir lietuviškos rašybos, bet reklamuoja Susivienijimą, rengia naujus Susivienijimui narius. Bet, dėja, šis kultūriškas švietimo darbas reikalauja mūsų visų rimtos atydos, reikalauja nemažai ir pinigų. Todel patiekdamas šį pranešimą Tamstai, broli Prezidente, prašau Tamstos rimtai pagalvoti, tinkamai įvertinti mūsų pradėtą kultūros bei švietimo darbą ir jei sąlygos leidžia, prašau atliktamus trūpinėlius nuo SLA stalo paskirti SLA lietuvių kalbos kursų palaikymui Conn. valstijoje.

SLA galėjo turėti savo kolegiją, galėjo turėti lietuvių kalbos kursus kolonijose labai senai, galėjo turėti ir prieglaudą seneliams, bet, dėja, SLA buvo valdomas nesąmoningų, be intelekto ir nuosirdumo žmonių, tatau visais laikais buvo dvasiškai ir materialiai ubagiškas. Aš manau, kad Tamsta SLA valdant, atsiuodamas pamokas daugiau sąmoningumo ir nuosirdumo negu Tamstos pirmtakui Prezidentui parodė. Tad dar kartą drįstu pareikšti Tamstai, kad dabar laikas pagalvoti apie lietuvių kalbos kursų įsteigimą kituose SLA apskrityse Susivienijimo naudai, naudai lietuvių Amerikoje.

Mes, komiteto nariai, rimtai ir nuosirdžiai atsidavę SLA lietuvių kalbos kursų mokyklų ekspansijos darbu, dirbam nepamokami, pridedam dar iš savo kišenais, bet pasitenkinam, kad mūsų darbas rodo geras pasekmes, žada didelę naudą mūsų Susivienijimui ir mūsų lietuviškos išeivijos jaunimo lietuvinimui. Tatau, prašau gerb. broli Prezidente, gavęs progą padaryti per SLA organą savo pareiškimą, pažadinkitų apskričių kuopas pasekti SLA IV apskr. kuopų pavyzdį, paragint SLA narius IV apskričio remti SLA lietuvių kalbos mokyklas aukomis ir moraliai. Tavo žodis, neabejojau, bus geras talkininkas mums ir paraginimas kitų apskričių kuopų veikėjams pradėti kultūros darbą.

Taipgi, prašau Tamstą, broli Prezidente, kad jei galima, duokite SLA IV Apskr. Lietuvių Kalbos Kursų Komitetui avansų iš Jaunuolių švietimo Fondo nors porą ar treją šimtų dolerių mokyklų kursams palaikyti Yale Kolegijoje sekanti pavasarį ir sustiprinimui mūsų silpno fondo mūsų veikiančių mokyklų. Mes turim planus atėity sukelti šiek tiek kapitalo savo apskrityje, tačiau užims laiko ligi mūsų

planai bus realizuoti, o pinigų mums truksta. Jau baigiam Seimo 500 dol. išleisti, savo apskr. surinktų 400 dolerių sumą išbaigsim ligi mokslo sezono bus baigtas. Sekančiam Pildomosios Tarybos posėdy pasitark su savo kolegomis, atėik mums į pagelbą.

Su tikra pagarba

W. M. Chase,
SLA IV Apskr. Liet.
Kalbos Kursų K-to
pirmininkas.

Sausio 9, 1939.

Broli W. M. Čekanauskui-Chase,

SLA IV Apskr. Lietuvių Kalbos Kursų K-to pirm., Keney Tower Hotel, Hartford, Conn.

Res: — Jūsų Raportas.

Gerbiamas Broli:

Ačiu Tamstai už Tamstos tokį pilną ir puikų raportą iš Tamstos komiteto darbuotės, kurį pasiuntėt man sausio 3, šių metų. Jį radau taip intereisingu ir instruktiviu, kad padaręs nuorašus pasiunčiau, sykiu su kopija šio laiško, mūsų Tėvynės redaktoriui broli Jurgelioniui ir visiems mūsų Apšvietos ir Jaunuolių Komisijai nariams. Broli Jurgelionis, beabejo, sunaudos jį pilnai arba tinkamomis ištraukomis, kaip pavyzdį kitiems apskričiams prie panašaus darbo paraginti, o mūsų Apšvietos ir Jaunuolių Komisijai nariai ras

SLA apskričių tvėrimo reikale

Tėvynės Nr. 52 šis klausimas pusėtinai gerai pagvildintas. Bet to dar neužtenka. Tatau reikia netik laiks nuo laiko mūsų organe paminėti, bet ir tam tikros kolonijos, kuriose galėtų apskričiai gerai gyvuoti ir veikti, o jų nėra, paraginti kuopas ten apskričių suorganizuoti.

Apskričiai, jeigu jie gerai susitvarkę, lošia stambiają rolę mūsų veikime. Be to, jie daug iškaščių irgi nepadaro. Tai kodel juos neorganizuoti?

Imkime pavyzdžiui Ohio valstiją. Čia kuopų priskaitoma rodos apie 20, bet apskričių nėra. Praeitais metais SLA 136 kuopa buvo tą klausimą pakėlus, buvo porą kartų sušaukta artimesnių kuopų veikėjų pasitarimai, kuriuose nusitarta tverti apskritį. Taipgi gauta pritarimas ir iš tolimesnių kuopų. Tačiau darbas ne atliktas. Stambiausia tam priežastis gali būti buvo ta, kad mes tikėjome per daug iniciativos ir darbo iš vietinės didžiausios kuopos, o susilaukėme tik šalto neva pritarimo. Tokiu būdu mūsų geras ir Susivienijimui naudingas sumanymas liko neįvykintas.

Kad tokie dalykai daugiau nepasikartotų, mano manymu, Pild. Taryba arba Centro sekretorius turėtų paskirti bent 3 veiklesnius SLA tos apskrities, narius kurių būtų pareiga paskirti vietą ir laiką ir sušaukti apskričio suvažiavimą. O sušauktus suvažiavimą, suprantama susiorganizuotų ir apskrities. O kadangi dabar eina Patangos Vajus, tai reikėtų tatau atlikti visai nevilkinant.

Nesant apskričio komiteto, nėra kam paraginti prie darbo ir mažesnes — silpnesnes kuopas. Tiesa, Ohio valstijai yra paskirtas vajuos organizatorius gerb. J. Jarus, kurio pareiga susisiekti su visomis Ohio valstijos kuopoms. Bet nežužrint jo geriausių norų, vienas žmogus tokį didelį darbą negalės tinkamai atlikti. Reikia neužmiršti, kad mums, savo gyvenimo reikalus apsirūpinus, kartais visai mažai laiko belieka organizaciniam darbu.

Tai, jeigu jau negalima apskričio suorganizuoti bent prieš vajuos pabaigą, tai būtų gerai, kad generalis vajuos vedėjas gerb. Jarui paskirtų bent porą pagelbininkų. Kas liečia mūsų konstituci-

užtektinai praktiškos medžiagos jų kultūriniam darbu, koki Susivienijimas yra užsibrėžęs dirbti. Bijau, vienok, kad ne visi mūsų apskričiai galės pilnai pasekti jūsų pavyzdį, nes ne visur rasime tokius pasiaukavusius ir nuosirdžius darbuotojus kaip broli. Blažis, adv. Lukošius ir Tamsta, arba tokias įiegas kaip prof. Rimavičius-Raymond ir lietuviškojo dvasiojo auklėtas Connecticut lietuvių jaunimas.

Jūs dirbat pionierių darbą. Čaila, kad toks darbas nebuvo pradėtas 15—20 metų tam atgal, kada laikai buvo "geresni" ir kada mūsų jaunimas buvo jaunesnis ir jį buvo lengviau užinteresuoti mūsų tikslais ir idealais. Tamsta ir aš lygiai apgailestaujame praėjusių klaidas ir pražišotos progas. Mūsų Susivienijimas šiandien turėtų turėti ir but galėjęs turėti ne 15,000, bet 100,000 narių. Bet "ašaros neatmainys buvio": praėjies nesugrąžinsime; atėitis prieš mums. Todel veikime, dirbkime, stenkimės atėity padaryti geresnę už praėjusią. Bet tai ne vieno prezidento ir ne vien Pildomosios Tarybos darbas.

Sveikinu jus ir jūsų komitetą, jūsų mokytojų štabą ir jūsų mokyklų lankytojus, senus ir jaunus, ir iš širdies linkiu jums geriausių pasekmių jūsų pastangose.

Jūsų,

F. J. Bagočius,
SLA prezidentas.

Niagara Falls, N. Y.

SLA 270 kuopa rengia Basket Ball ir balių

Sausio 8 d., pas draugą P. Zulį, 1422 Robinson Ct., įvyko SLA 270 kuopos mėnesinis susirinkimas. Apsvarsčius kuopos bėgančius reikalus, eita prie neužbaigto reikalo — rengimo baliaus, kuris bus sausio 28 d., St. George's svetainėje, 19-th ir E. Falls Sts. Nuo 7 val. vakare bus atdaros durys, nuo 8 prasišės Basket Ball, kas tęsis iki devynių, o po to bus šokiai. Basket Ball loš vietinių lietuvių jautkas su Rochesterio lietuvių jautku.

Rengėjų kviečia visus vietinius ir apielinkės lietuvius atsilankyti į šį SLA 270 kuopos rengimą. O SLA 270 kuopos nariai tai jau butinai turėtų atvykti. Visiems atsilankiusiems busime dėkingi.

V. Stulpinas,
Komisijos narys.

Melrose Park, Ill.

SLA 125 kuopa rengia balių

Lietuvių Kultūros Draugija ir SLA 125 kuopa rengia šokių sausio 28 d., 1271 Broadway, Melrose Park, Ill. Pradžia 6 val. vakare. Bus gražios išlaimėjimų už tą patį įžangos tikieta. O įžangos tikieta pigus, tik 10c. ypatai. Tikietus galima nusipirkti pas kiekvieną kuopos narį.

Prašome visų narių gerai pasidaruoti, kad kodaugiau tikėty išplintus. O komisija praneša, kad jau viskas prirengta ir laukiam vasario 28 dienos vakaro.

Visi atsilankykite į mūsų rengimą. Bus proga gražiai pasioškoti, prie gero orkestro, kai kam šį tą laimėti ir smagiai laiką praleisti. S. J.

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPSIO

LINKSMUMAS širdies yra didžiausias žmogaus turtas. Nedarykite nieko, kas vartytų iš jūsų širdies linksmumą. Visas jūsų darbas susivienijime turi padėti širdies linksmumui augti visų mūsų brolių ir seserų širdyse. Susivienijimas turi būti širdies linksmumo organizacija.

Pasaulyje ne viskas yra taip liudna, kaip laikraščiai rašo. Pasaulyje yra širdingų žmonių. Pasaulyje yra šimtai brolybės organizacijų. Pasaulyje yra susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kur broliška meilė turi progos būti vyriausia žmonių ramintoja.

Jei laikraščiuose nerandate nusiramino, tai jo rasite geroje knygoje. Jei neturite knygų, tai jūsų organas Tėvynė gali dalinai patarnauti jums knygų vietoje.

Naujos Tėvynės gairės per pusę metų tukstančius pėdų pakreipė vienon pusėn, bet, į šviesesnį Susivienijimo rytojų. Tos pėdos praminės tiesių ir neklaidų taką, iš kurio negalima bus iškrypti niekam.

Kadangi iš kelių šimtų korespondentų kas savaitę taip daug į Tėvynę ateina gražių brolybės pasireikimų aprašymų ir meilės žodžių, tai beveik jokiems piktiems žodžiams Tėvynėje vietos nebūna. Bet ir tu tikrų žodžių dabar gal tik vienas iš kelių tukstančių pasitaiko.

"KODEL" užsivelka naujų narių priėmimas? Po tokia antrašte šiame numeryje telpa SLA sekretoriaus laiškas, rašytas vienam kuopos sekretoriui. Jame išaiškinama priežastis, kodėl kai kurių narių priėmimas ilgai užsitiesia. Laiškas skaitytinas visiems kuopų darbuotojams ir nariams.

UŽGAVENIŲ vakare blynus valgydavome Lietuvoje. Tai budavo paskutinė su riebais skaniena, prisirengiant septynias savaites gavėti. Amerikoje su užgavėnių blynais susirengiama ir šaunios vakarienės. Tokias vakarienes jau keletą metų rengia SLA 40 kuopa, iš Pittsburgh, Pa. Ten prike-

pama dzukiškų, žemaitiškų, aukštaitiškų ir kitokių blynų ir, pridėjus alaus su midum, iškeliami tikrai gera puota, apie kurią vėliau visi kalba ir vėl užgavėnių su blynais laukia. Tai proga SLA nariams ir bendrai lietuviams susieiti ir draugiškai laiką praleisti.

Kada paskaitome SLA istoriją, tai tie mūsų praeities broliai ir kiviai išrodo tokie juokingi. Mes jaučiamės, kad mes išaugom ir subrendom. Pas mus broliai ir kiviai nebėra, o jeigu pas ką nors kur nors dar jų būtų, tai argi ir jie po kelių metų neišrodytų tokie juokingi?

"MOTERYS pralenkė vyrus. Jos daugiau narių prie SLA prirašė, negu vyrai". Tokia nuomonė pasklido SLA 352 kp., Detroit, Mich. Vyrai dėl to nerimsta ir rengiasi moterims iškelti ofensyvą. Kai išrodo, tai Detroito padangėje kils nemažas karas. Todel jau ir dabar tenai gaunama nemaža naujų narių. Kas lenktynės laimės, vyrai ar moterys, pamatysime pabaigoje Pažangos Vajaus.

VIS DAUGIAU ir daugiau kuopų rengia Pažangos Vajaus pramogas. Pažangos Vajaus balių su pridėtais rengia Clevelando SLA 136 ir 14 kuopos. Tame rengime kalbės ir vyriausias Pažangos Vajaus vedėjas, brolis Kl. Jurgelionis. Tai bus vasario 19 d. Lawrence, Mass. SLA 41 kuopa sausio 22 d. rengia vakariene ir prakalbą. Kalbės SLA prezidentas, brolis F. J. Bagočius. Detroit trys kuopos rengia vakarėlį vasario 11 dieną. Pažangos Vajaus visais keliais eina pirmyn.

PITTSBURGH kuopos jau laukia SLA Centro į tenai atkraustant. Del to jos jau džiaugiasi. Džiaugiasi ir dirba, kad Pažangos Vajuje užimtų pirmąją vietą. Šėrai dzukiškai pasižada tos pirmenybės niekam neužleisti.

SESUO M. Kemšienė, distrikto 13 organizatorė, gerai darbuojasi. Be kita ko ji neseniai sušaukė visų tos apieilinkės kuopų darbuotojų ir pasitarė, kaip geriau kodaugiau rekrut-

tų į SLA prigauti. O susitarimas yra toks, kad visiems organizatoriams ir deputatams dirbti vieningai ir be pavydo. Del geresnio SLA garsinimo susitarė pasisamdyti radio stotį ir oro bangomis už musų Susivienijimą propagandą vesti.

VISOS naujai išrinktos kuopų valdybos, užimdamos savo pareigas, pareiškė: "Darbuosimės, kad šie metai būtų pasekmingi ir pavyzdingi".

VEIK GALE kiekvienos korespondencijos mūsų korespondentai parašo: "Broliai ir seserys, lankytė kuopos susirinkimus. Visi veikime savo organizacijos labui. O visi veikiame, daugiau nuveiksime". Nuolat prašydami, kada nors korespondentai savo narius ir priprašys.

LIETUVIŲ kalbos mokyklomis jau gali pasididžiuoti S. L. A. 4 apskritys, kurio jurisdikcijoje veikia šešios mokyklos, ir kurias lanko apie 300 mokinių. Apie tai SLA prezidentui ir mums visiems šiame Tėvynės numery praneša mokyklų komiteto pirm., brolis W. Chase-Cekanauskas. Galime tuo pasigėrėti. Bet tai ne pirmakunų darbas. Ne taip senai kelis metus gražiai veikė didelės SLA 38 kuopos, Brooklyn, N. Y., lietuvių kalbos mokykla. Tą vieną mokyklą kasmet lankydavo 200 ir daugiau mokinių. Iš viso toje mokykloje pralavinta lietuviškai kalbėti ir skaityti nemažiau 1,000 jaunuolių. Nemaža mokyklų anais metais veikė ir kitose kuopose. Tas darbas užmirė. Dabar vėl SLA 4 apskritys jį gaivina. Duoda pavyzdį kitiems, ir iš to gali kilti klausimas apie lietuvių kalbos kursų steigimą visuose SLA apskrityse.

PEREITĄ savaitę mūsų darbštus Pažangos Vajaus organizatoriai prisitūti 47 naujų narių aplikacijas.

Šie broliai ir seserys pareiškė noro prie mūsų Susivienijimo prisirašyti:

Philadelphia, Pa., 10 kp., — Emily Urmonienė; Waterbury, Conn., 11 kp., — Eleonora Mockienė; Brockton, Mass., 17 kp., —

rešime ir sveitą, Tėvynės redaktorių brolį Kl. Jurgelionį, kurs pasakys gražią ir visiems naudingą kalbą Susivienijimo reikalais. O kadangi dabar eina Pažangos Vajaus, tai ir daug nurodymų mums visiems yra reikalinga. O po to visko prasidės maskaradų balius, kur sueis daug jaunimo ir suaugusių apsirėngusių įvairiais kostiumais.

Taigi matote, kad nuo pat pradžios iki pabaigai bus pilna smagumo ir pasilinksminimo. O prie to dar bus duodama ir 8 dovanos prie įžangos tikietų: 4 ant programo ir 4 ant maskaradų balius. Kurie bi-lietus pirs išanksto, tai gali gauti po 25c., o prie durų bus 35c. Į šokius 25c.

Yra labai malonu rašyti ir kalbėti, kad tarpe vietinių kuopų vėl pradėjo atgimti broliška meilė. Nariai pradėjo vienas kitą artimiau atjausti ir vienas kitą geriau pagerbti. Tokiu būdu ir kuopos pradėjo dėtis prie vieningesnio ir harmoningesnio veikimo. Ir galimai pasitiktiti, kad ateity su eis į dar artimesnį ir broliškesnį veikimą. O tas daug padės organizaciją auginti.

Vardan komisijos ir visų kuopų, kviečiu visus narius prisidėti ir padaryti vieną didelę ir pasekmingą dieną vasario 19. Visi ateikite į parengimą ir atsiveiskite nors po vie-

Edith Akstinienė, A. Kemzuraite; Westville, Ill., 18 kp. — O. Misunienė; Brooklyn, N. Y., 38 kp. — J. W. Pilius, J. Kliokis, J. Meškienė, E. Lugauckienė, A. Garskienė, K. Gužauskas, P. Yanusonis, T. Laukus, Dr. A. Šliupaitė, J. A. Pilius, U. Masėnienė, V. Ambrose;

Pittsburgh, Pa., 40 kp. — P. Stanislauskas, Jr., H. Kapturauskas, J. Bielinas; Lorain, Ohio, 62 kp. — P. Tamošauskas; Wilkes Barre, Pa., 115 kp. — A. Lečius, E. Miliauskienė;

Melrose Park, Ill., 125 kp. — K. Smigelskienė, F. Smigelskis, S. Yudy, J. Padziunas;

Carnegie, Pa., 128 kp. — M. Minevičiūtė;

Chicago, Ill., 134 kp. — O. Aleliunienė;

Springfield, Ill., 158 kp. — W. Miliauskienė, J. Moleski;

Pittsburgh, Pa., 195 kp. — S. Kella, J. Pangonis, U. Strogienė, K. Stapusaitis;

Chicago, Ill., 208 kp. — E. Orchinaitė, A. Zekonis;

Easthampton, Mass., 312 kp. — V. Tamulis;

E. St. Louis, Ill., 314 kp. — F. Sankus, D. Milleriūtė;

Detroit, Mich., 352 kp. — J. Pikelis, N. Petkiūtė, M. Viverienė, J. Ambrazevičius, A. Kurauskas;

Dorchester, Mass., 359 kp. — A. Pilvinis, E. Janulienė.

Susivienijimo literatūros anglų kalboje vis daugiau reikalaujama. O išskyrus konstituciją mes neturime apie Susivienijimą jokių angliškų raštų. Reiks bandyti tą spragą greit užkšti.

Tai jau 6 metai, kaip SLA 40 kuopa švenčia savo, arba teisingiau pasakius dzukų, aukštaitių ir žemaičių užgavėnes su įvairių rūšių skaniais blynais. Ši šventė mums duoda visokios naudos ir smagumų. Pirmiausia ir didžiausia nauda tai garsinimas SLA, nes 40 kuopa rengia savo vardu. Antra, tai prisiminimas vienoms mažų kitiems jaunų dienų kaip daug metų atgal savo tėvynę Lietuvą praleisdavome užgavėnes su blynais. O šale sumintų naudų, kiek būna smagumų ir skanumų bei linksmumų tai ir apskytį sunku, nes blynų keptojos ir į didžiausius bulvių maišus, kas suvartojo blynams, nesutalpinėtų jų komplementų, kuriuos svečiai blynų valgytojai joms suteikia. Vieni šaukia, kad dzukiški blynai skaniausi, kiti kad žemaitiški, kiti sako aukštaitiški ir tt. Bet SLA 40 kuopa ir blynų keptojos geriausiai pasitenkina tuo, kad galėjo visus patenkinti pagal jų skoni ir norą.

Tai čia praeities istorija. O ateities, tai bus vasario 21 d., 1939 m., LMD svetainėje, 142 Orr St. Tai bus šių metų užgavėnių vakaras. Nors praėjus kuopos susirinkime didžiulė pareiškė, kad dzukiški blynai gardžiausi, bet parengimų komisija savo pasėdy (tuoj po susirinkimo) nutarė patenkinti visus, tai yra kaip ir pirmiau priekietį visokių blynų, priedui paimt gerą orkestrą, alučių ir midučio, kad kas tik-tai atsilankys, mažas ar didelis, senas ar jaunas, kad visi galėtų praleisti užgavėnes tikrai lietuviškai.

Visi SLA 40 kuopos nariai, draugai ir rėmėjai, nepamirškite vasario 21 d. O tos dienos 8 val. vakare blynų jau bus. Tikrai ateikite, o tikrai nesi-

na draugą, kurs tą dieną taptų mūsų organizacijos nariu.

Jonas Jarus, Dist. 12 gener. organiz.

Tamaqua, Pa.

SLA 204 kuopos atskaita už 1938 m.

Narių buvo su sausio 1 d., 1938 m. 63 Per metą numirė 2 Išsibraukė 3 Persikėlė į kitą kuopą 1 Viso kuopa nustojo per metą 6 Prisirašė naujų narių 2 Dabar viso narių yra 59 Galvionių per metą buvo 9 Pašalpų apmokėta \$474.50 Pomirtinių išmokėta \$750.00 Viso Centras išmokėjo \$1,224.50 Per metą įeigų buvo \$1,179.55 Pagal sumokėtų mokesčių, tai Centras pridėjo šiai kuopai \$44.95 Kuopos išde buvo pinigų su sausio 1 d., 1938 m. \$114.28 Per metą už narius įėjo \$55.79 Pelnas nuo pikniko \$50.71 Viso įeigų kuopai buvo \$106.50 Visas kuopos turtas \$220.78 Kuopos išmokėjimai: Auka į Seimą del del N. ir N. Fondo... \$5.00

Raštininkui už jo darbą ir stampas 43.50 Už rokamimą knygų 8.00 Renda už svetainę 12.00 Išdinko alga 6.00 Seimo delegatui apmokėta 38.80 Už popieras ir konvertus 2.75 Už gėles J. Vilkaičio ir A. Vailionio 18.00 Už kaučijas į Centrą 4.50 Į apskritį už narius 3.10 Už važinėjimą į apskričio suvažiavimą 4.00 Viso kuopa per metą išmokėjo \$145.65 Viso buvo pinigų \$220.78 Išmokėta 145.65

Lieka viso labo kuopos pinigų \$75.13 Kuopos valdyba šioms metams: pirm. Juozas Stalgaitis, vice pirm. P. Belsevičius, fin. rašt. ir organizatorius A. Jacuskas, užrašų rašt. ir organizatorius Vladas Žvirblis, išdinkas J. Matlauskas, išdo glob. A. Leščinskas ir J. Daniševičius, maršalka J. Kvederas, daktaras kvot. Dr. J. Maliauskas.

A. Jacuskas, rašt.

Pittsburgh, Pa.

SLA 40 kuopa 1939 metais

Šiais metais netiktai SLA 40 kuopa, bet visos Pittsburgho apieilinkės kuopos laukiamie SLA Centro į Pittsburghą. Užtat mes mažai kalbame ir kreipiame atydos ką kiti apie mus ir mūsų Pittsburghą kalba. Mes tikėtai džiaugiamės, kad Pažangos Vajuje Pittsburghas stovi pirmoj vietoj. Ir mes dėsimė pastangas tos vietos niekam neužleisti.

SLA 40 kuopa sausio 1 d. turėjo pirmą mėnesinį susirinkimą šių metų. Ir šiame susirinkime padėjome tvirtą pamatą visiems 1939 metams. Didžiausiu įrodymu tai buvo kada organizatorius, brolis Viktoravičius, padėjo ant stato pluoštą aplikacijų, o pirmininkas pridėjo, kad mūsų organizatoriai taip dirbant Pittsburgho niekas negali nustumti iš pirmos vietos.

Tai jau 6 metai, kaip SLA 40 kuopa švenčia savo, arba teisingiau pasakius dzukų, aukštaitių ir žemaičių užgavėnes su įvairių rūšių skaniais blynais. Ši šventė mums duoda visokios naudos ir smagumų. Pirmiausia ir didžiausia nauda tai garsinimas SLA, nes 40 kuopa rengia savo vardu. Antra, tai prisiminimas vienoms mažų kitiems jaunų dienų kaip daug metų atgal savo tėvynę Lietuvą praleisdavome užgavėnes su blynais. O šale sumintų naudų, kiek būna smagumų ir skanumų bei linksmumų tai ir apskytį sunku, nes blynų keptojos ir į didžiausius bulvių maišus, kas suvartojo blynams, nesutalpinėtų jų komplementų, kuriuos svečiai blynų valgytojai joms suteikia. Vieni šaukia, kad dzukiški blynai skaniausi, kiti kad žemaitiški, kiti sako aukštaitiški ir tt. Bet SLA 40 kuopa ir blynų keptojos geriausiai pasitenkina tuo, kad galėjo visus patenkinti pagal jų skoni ir norą.

Tai čia praeities istorija. O ateities, tai bus vasario 21 d., 1939 m., LMD svetainėje, 142 Orr St. Tai bus šių metų užgavėnių vakaras. Nors praėjus kuopos susirinkime didžiulė pareiškė, kad dzukiški blynai gardžiausi, bet parengimų komisija savo pasėdy (tuoj po susirinkimo) nutarė patenkinti visus, tai yra kaip ir pirmiau priekietį visokių blynų, priedui paimt gerą orkestrą, alučių ir midučio, kad kas tik-tai atsilankys, mažas ar didelis, senas ar jaunas, kad visi galėtų praleisti užgavėnes tikrai lietuviškai.

Visi SLA 40 kuopos nariai, draugai ir rėmėjai, nepamirškite vasario 21 d. O tos dienos 8 val. vakare blynų jau bus. Tikrai ateikite, o tikrai nesi-

na draugą, kurs tą dieną taptų mūsų organizacijos nariu.

Jonas Jarus, Dist. 12 gener. organiz.

Tamaqua, Pa.

SLA 204 kuopos atskaita už 1938 m.

Narių buvo su sausio 1 d., 1938 m. 63 Per metą numirė 2 Išsibraukė 3 Persikėlė į kitą kuopą 1 Viso kuopa nustojo per metą 6 Prisirašė naujų narių 2 Dabar viso narių yra 59 Galvionių per metą buvo 9 Pašalpų apmokėta \$474.50 Pomirtinių išmokėta \$750.00 Viso Centras išmokėjo \$1,224.50 Per metą įeigų buvo \$1,179.55 Pagal sumokėtų mokesčių, tai Centras pridėjo šiai kuopai \$44.95 Kuopos išde buvo pinigų su sausio 1 d., 1938 m. \$114.28 Per metą už narius įėjo \$55.79 Pelnas nuo pikniko \$50.71 Viso įeigų kuopai buvo \$106.50 Visas kuopos turtas \$220.78 Kuopos išmokėjimai: Auka į Seimą del del N. ir N. Fondo... \$5.00

Raštininkui už jo darbą ir stampas 43.50 Už rokamimą knygų 8.00 Renda už svetainę 12.00 Išdinko alga 6.00 Seimo delegatui apmokėta 38.80 Už popieras ir konvertus 2.75 Už gėles J. Vilkaičio ir A. Vailionio 18.00 Už kaučijas į Centrą 4.50 Į apskritį už narius 3.10 Už važinėjimą į apskričio suvažiavimą 4.00 Viso kuopa per metą išmokėjo \$145.65 Viso buvo pinigų \$220.78 Išmokėta 145.65

Lieka viso labo kuopos pinigų \$75.13 Kuopos valdyba šioms metams: pirm. Juozas Stalgaitis, vice pirm. P. Belsevičius, fin. rašt. ir organizatorius A. Jacuskas, užrašų rašt. ir organizatorius Vladas Žvirblis, išdinkas J. Matlauskas, išdo glob. A. Leščinskas ir J. Daniševičius, maršalka J. Kvederas, daktaras kvot. Dr. J. Maliauskas.

A. Jacuskas, rašt.

Pittsburgh, Pa.

SLA 40 kuopa 1939 metais

Šiais metais netiktai SLA 40 kuopa, bet visos Pittsburgho apieilinkės kuopos laukiamie SLA Centro į Pittsburghą. Užtat mes mažai kalbame ir kreipiame atydos ką kiti apie mus ir mūsų Pittsburghą kalba. Mes tikėtai džiaugiamės, kad Pažangos Vajuje Pittsburghas stovi pirmoj vietoj. Ir mes dėsimė pastangas tos vietos niekam neužleisti.

SLA 40 kuopa sausio 1 d. turėjo pirmą mėnesinį susirinkimą šių metų. Ir šiame susirinkime padėjome tvirtą pamatą visiems 1939 metams. Didžiausiu įrodymu tai buvo kada organizatorius, brolis Viktoravičius, padėjo ant stato pluoštą aplikacijų, o pirmininkas pridėjo, kad mūsų organizatoriai taip dirbant Pittsburgho niekas negali nustumti iš pirmos vietos.

Tai jau 6 metai, kaip SLA 40 kuopa švenčia savo, arba teisingiau pasakius dzukų, aukštaitių ir žemaičių užgavėnes su įvairių rūšių skaniais blynais. Ši šventė mums duoda visokios naudos ir smagumų. Pirmiausia ir didžiausia nauda tai garsinimas SLA, nes 40 kuopa rengia savo vardu. Antra, tai prisiminimas vienoms mažų kitiems jaunų dienų kaip daug metų atgal savo tėvynę Lietuvą praleisdavome užgavėnes su blynais. O šale sumintų naudų, kiek būna smagumų ir skanumų bei linksmumų tai ir apskytį sunku, nes blynų keptojos ir į didžiausius bulvių maišus, kas suvartojo blynams, nesutalpinėtų jų komplementų, kuriuos svečiai blynų valgytojai joms suteikia. Vieni šaukia, kad dzukiški blynai skaniausi, kiti kad žemaitiški, kiti sako aukštaitiški ir tt. Bet SLA 40 kuopa ir blynų keptojos geriausiai pasitenkina tuo, kad galėjo visus patenkinti pagal jų skoni ir norą.

Tai čia praeities istorija. O ateities, tai bus vasario 21 d., 1939 m., LMD svetainėje, 142 Orr St. Tai bus šių metų užgavėnių vakaras. Nors praėjus kuopos susirinkime didžiulė pareiškė, kad dzukiški blynai gardžiausi, bet parengimų komisija savo pasėdy (tuoj po susirinkimo) nutarė patenkinti visus, tai yra kaip ir pirmiau priekietį visokių blynų, priedui paimt gerą orkestrą, alučių ir midučio, kad kas tik-tai atsilankys, mažas ar didelis, senas ar jaunas, kad visi galėtų praleisti užgavėnes tikrai lietuviškai.

Visi SLA 40 kuopos nariai, draugai ir rėmėjai, nepamirškite vasario 21 d. O tos dienos 8 val. vakare blynų jau bus. Tikrai ateikite, o tikrai nesi-

na draugą, kurs tą dieną taptų mūsų organizacijos nariu.

Jonas Jarus, Dist. 12 gener. organiz.

Chelsea, Mass.

SLA 53 kuopos darbuotė

Minėtos kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 4 d. Nors nariai į šį susirinkimą buvo kvieisti atvirutėmis ir nors buvo pažymėta, kad bus svarstomi du svarbūs dalykai — Centro kėlimas ir naujos valdybos rinkimas, bet daugumai narių niekas nesvarbu, išskyrus privatinus reikalus, ir į šį susirinkimą atsilankė nedaugiau kaip į paprastą. Kas liečia Centro kėlimą, nariai pasirodė vienos nuomonės. Taip ir balsavo.

Buvo valdybos ir komisijų metiniai raportai. Pasirodė sekamai: į Centrą pasiūsta virš 500 dolerių; iš Centro imta nieko. Kuopos metinių parengimų įeigos nepadengė išlaidų ant 8 centų. Kuopos išde randasi virš 200 dolerių.

Sekantiems metams į valdybą išrinkta sekanti nariai: pirm. A. Šleivis, vice pirm. S. Klaniunas, išdin. M. Mickevičius, fin. sekr. J. Keslerienė, prot. rašt. M. Račkauskienė, išdo globėjai J. Klaniunas ir K. Kirmelevičius, organizatorius ir koresp. F. Kesleris, maršalka J. Celevičius.

Išskyrus 3 narius, visi kiti yra čia augę jaunuoliai-jaunuolės, bet rimti ir darbštūs nariai ir busintieji SLA gaspardoriai. Malonu būtų, kad ir kitos SLA kuopos bandytų vis daugiau jaunimo rinkti į valdybas, duoti progos pasižinti ir sykiu lavinti prie mūsų organizacijos pažinimo.

Kuopa nutarė dovanoti po SLA Albumą sekantiems valdybos nariams už pasidarbavimą kuopai, buvusiam pirm. K. Leikui, išdin. M. Mickevičiui, prot. rašt. M. Račkauskienei.

Nutarta rengti šokius vasario 18, Labor Lyceum svetainėje. Į komisiją apsiėmė A. Šleivis, F. Kesleris ir V. Gonis.

F. Kesler.

Ansonia, Conn.

IS SLA 66 kuopos susirinkimo

Sausio 7 d. Liet. parapijos salėje buvo SLA 66 kuopos šiemet pirmas susirinkimas. Susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, tai ir narių atsilankė vidutiniai.

Buvo reikalauja, kad valdyba patiektų raportus iš praėjusių metų veikimo. Fin. sekr. J. Radzevičius, raportavo kiel kuopa per pėjus metus.

SLA Centrą pinigų pasiuntė kiek gavo iš Centro. Kiti valdybos nariai iš savo veikimo kelis žodžius pasakė. O nekurie pareiškė, kad jokių raportų neturi.

Po apkalbėjimo, likos išpildytas balsavimas reikale SLA Centro kėlimo iš New Yorko Nubalsuota palikti New Yorke, nes daugelis narių reikė nuomonę, kad kelimas padarys daug iškaščių.

Org., J. Radzevičius ir S. Trapkauskas, perstatė po naujus narius. Pasirodo, kad organizatoriai nesnaudžia ir iš jų išsireikimų matosi, kad jie yra pasiryžę laike šio vajaus dar po skaitlingą burį naujų narių prirašyti. Na, broliai, ne pasiduokit, dirbkite, o pasekmes turi būti geros.

Nutarta, kad laike šio vajaus kuopa neims savo pusę įstojimo iš naujų narių, kas ir plėgins org. gavimą naujų narių.

Buvo skaitytas laiškas iš S. L. A. 4-to apskr. liet. kalbos mokyklų steigimo komisijos. Po apsvartymo, parinkta pinigų tarp susirinkusių ir nutarta rengti pavasarį parengimą naujų narių įvesdinimui ir mokyklos užbaigimui del liet. kalbos mokyklų naudos.

Taipgi paaikškėjo, kad mūsų kuopoj ligonių nėra. Visi nariai sveiki.

Reikia pastebėti, kad yra daug tokių narių, kurie nelanko susirinkimų, bet kai sužino kas susirinkime buvo nutarta ar padaryta, tai reikiška daug nepasitenkinimo. Vadinas, neatlieka savo pareigas kaip S. L. A. nariai, o užsitiki kaip Jonas ar Baltrus padarys, taip bus gerai. Jonas ir Baltrus kaip moka, taip padaro. Tai vietoj pykti, ateik broli į susirinkimą ir pagelbėk geriau padaryti, nes kuopos susirinkimų tvarka yra demokratiška — didžiuma balsų nusprendžia visokius reikalus.

J. M.

McNaughton, Wis.

SLA 341 kuopos atskaita už 1938 m.

SLA 341 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 8 d., J. Guzausko namuose. Susirinkimą atidarė pirmininkas V. Zlabis. Perskaitytas ir priimtas protokolas iš praėjo susirinkimo. Perskaityti laiškas iš Centro del Centro kėlimo balsavimo. Apkalbėjus tą reikalą, nariai balsavo nurodyta tvarka.

Į kuopos valdybą išrinkta sekanti nariai: pirm. K. Benušis, vice pirm. ir išdinkas J. Guzauskas, užrašų sekr. M. Varekiojis, finansų sekr. ir organizatorius P. P. Simanaukas, išdo globėjai V. Zlabis ir K. Macekuniene, maršalka B. Arcimas, daktaras kvotėjas Dr. Sheck.

Prirašyta vienas naujas narys. Kaip išrodo, tai Pažangos Vajaus gerai eina. Tai dėka mūsų gerb. Tėvynės redaktoriaus brolio Kl. Jurgelionio, kurs sunkiai del mūsų organizacijos dirba. Jam gerai agituojant, lietuviai pradėjo atjausti lietuvių ir kilti lietuviškoje dvasioje. O išties, kiekvienas sveikai protaujantis lietuvis turėtų prie mūsų Susivienijimo priklausyti. Ir ne vien del to, kad tai gražus vardas, bet del to, kad tai yra tikrai gera Amerikos lietuvių organizacija, kuri ištikus nelaimėi suteikia kiekvienam savo nariui pagalbą. Broliai ir sesutės, kurie dar nepriklausote prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, tai prie pirmiausios progos prisirašykite; prisirašykite, kol dar nepervėlu.

SLA 341 kuopos narius prašau pasidaruoti, kad prie kuopos prirašius kodaugiau narių. Taipgi prašau visų narių, kad į susirinkimus laiku ateitumet. Juk visi žinote, kad kuopa yra nutarusi susirinkimus pradėti 1 val. po pietų, bet jūs broliai ir seserys pradadete rinktis trečią valandą. Todel ateity malonėkite ateiti laiku, kad galėtume susirinkimus laiku pradėti ir anksčiau užbaigti.

SLA 341 kp. atskaita už 1939 metus

Apsaugos skyriun sumokėta \$337.85 Pašalpos skyriun 165.30 SLA reikalams 84.14 Tautiškiems reikalams 3.51 Našlių ir Našlių Fondą 6.40 Apraudos įsirašymo

SLA penkto apskrčio suvažiavimas

Ištraukos iš pasakytų kalbų ir suvažiavimo tarimai

Brooklyn, N. Y. sausio 15 d., Susivienijimo Salėje įvyko SLA 5-to apskrčio suvažiavimas. Suvažiavimą atidarė S. L. A. 5-to apskr. pirm., Vienybės dienraščio red. S. E. Vitaitis, pasakydamas atitinkamą kalbą ir pakviesdamas atstovus užsiregistruoti, o registracijai einant paprašė 3 dalyvių pakalbėti. Pirmiausiai paprašytas pakalbėti Dr. M. J. Vinikas, SLA Centro sekretorius. Dr. Vinikas savo kalboje, tarp kitko, pasakė, kad Amerikos lietuvių didžiulį dabar sudaro ne iš Lietuvos atvažiuavę lietuviai, o Amerikoje gimę lietuviai, kurių tarpe yra ir jau pagyvenusiu net iki 70 metų amžiaus. Taipgi Dr. Vinikas nurodė, kad visgi iš Lietuvos atvažiuavę lietuviai turi daugiau turto ir yra gabsni, nes jų tarpe yra labai daug įvairių profesionalų ir įvairiose srityse atsižymėjusių ir aukštą vietą užimančių žmonių. To negalima pasakyti apie Amerikoje gimusius, augusius ir mokslus baigusius lietuvius (abėnai kalbant).

P. Tiškus paprašytas pakalbėti pareiškė, kad SLA reikais dirbant reikalinga pirmiausiai pradėti nuo savęs, t. y. prirašyti savas šeimas, t. y. L. A. pirmiausiai, o tik tai tuomet raginti kitus prisirašyti.

J. Treinys, iš Paterson, N. J., kalbėdamas pareiškė, kad SLA pirmiausiai padarė reikalingus pakeitimus, kad būtų galima gauti daugiau naujų narių ir kad dabar, kuomet jau daugelis jaunuolių priklauso į kitas apdraudas kompanijas, nėra lengva juos gauti į SLA., o ypatingai dabar esant sunkiems bedarbių laikams. Rimtai diskutuota svarbūs SLA reikalai.

Išklaustas mandatų komisijos pranešimas, kad suvažiavime dalyvauti yra įgaliojati apie 23 atstovai ir kad suvažiavime dalyvauja 13 atstovų ir apskrčio valdyba.

Suvažiavimą vesti buvo visais balsais paskirti apskrčio pirm. S. E. Vitaitis pirmininkauti, o apskr. sekretorius P. Bajoras sekretoriauti ir p. Pakušienė pirmininko padėjėja.

Išklausti apskrčio valdybos ir komisijų raportai ir visais balsais priimti. Taipgi apskrčio organizatorius, A. S. Trečiokas, išdavė savo raportą, paaiškindamas apie apskrčio darbuotę ir esančius trūkumus. Ypatingai pabrėžė, kad apskrčio darbuotė reikalauja naujų narių gavimo kenkia įvairios kalbos apie SLA Centro iškilimą.

Apkalbėjus 5 apskrčio darbuotę, nutarta, su prie apskrčio priklausantių kuopų pritarimu ir pagalba pradėti didesnę veikimą. Nutarta surengti keletą parengimų, ir tt.

Apkalbėjus SLA Centro kėlimo reikalą, buvo pasiulyta šiuo reikalu rezoliucija, kad SLA Pildomoji Taryba nesisukubintų SLA Centrą kelti ir kad su šiuo reikalu palaukti iki bus patogesnis tam laikas. Rezoliucija priimta visais balsais.

Sekantis metinis 5 apskrčio suvažiavimas nutarta laikyti SLA salėje, Brooklyn, N. Y. Renkant 5 apskrčio valdybą visais balsais išrinkti sekanči: Vitalis Bukšnaitis, pirmininkas, Ona Vinikienė, vice pirmininkė, Pranas Bajoras, sekretorius, A. B. Strimaitis, išdininkas, J. Kazlauskas, organizatorius, N. Y. valstijoje, A. S. Trečiokas, organizatorius, N. J. valstijoje.

Reikia pažymėti, kad suvažiavimo pirmininkas S. E. Vitaitis labai rimtoje ir taikingoje dvasioje vedė susirinkimą, neleidamas net savo polininius

priešus bereikalingai puldinėti ir prašydamas tiksliai SLA narių naudai reikalus svarstyti be jokių ypatisimų.

A. S. Trečiokas.

Numirė SLA sekretoriaus Dr. M. J. Viniko motina

Šiomis dienomis gauta iš Lietuvos liudna žinia, kad Kučių dieną, gruodžio 24, Kačiamiesty numirė SLA sekretoriaus Dr. M. J. Viniko motina Elzbieta, sulaukusi 80 metų amžiaus. Palaidota gruodžio 27 dieną.

Dideliame nuliudime a. a. Elzbieta Vinikienė paliko sunų Stasį ir keturias dukteris su šeimynomis, gyvenančius Lietuvoje ir sunų SLA sekretorių Dr. M. J. Viniką su šeimyna Amerikoje.

Šioje liudėsio valandoje Tėvynės redakcija ir SLA štabo darbininkai bei darbininkės reikią giliausių užuojautą Dr. Vinikui, jo šeimai ir visiems velionės giminėms. O a. a. Elzbietai Vinikienėi lai buna lengva išstis šaltoje tėvynės žemėlėje.

Dorchester, Mass.

Iškilmingas SLA 359 kuopos 10 metų sukaktuvių minėjimas

SLA 359 kuopa gruodžio 11 d., 1938 m., minėjo savo 10 metų sukaktuves nuo kuopos įsisteigimo, surengdama iškilmingą bankietą, kuriame dalyvavo gražus burys draugų bei rėmėjų, kurie ir praeity karts nuo karto dalyvaudavo kuopos parengimuose. Už tai kuopa buvo pasiryžusi atsisteisti ir atsilankiusiems gerai pavaišinti, kas ir įvyko. Buvo pagaminta gardus valgiai iš kalakuto, lietuviškų dešrų, lietuviškų kumpių ir kitų prieskonių. Taipgi buvo gero alaus ir tvirtesnio gėrimo. Prie to buvo puiki muzika, kuri susirinkusius linkmino.

SLA 359 kuopa turėjo garbės, kad tame bankiete dalyvavo du SLA Pildomosios Tarybos nariai — gerb. SLA prezidentas F. J. Bagočius su žmona ir išdo globėjas S. Mockus su žmona. Taipgi dalyvavo ir gerb. Keleivio red. S. Michelsonas su žmona.

Vakaro vedėju buvo kuopos pirmininkas, brolis A. J. Aleksa. Jis paprašė susirinkusius svečius truputį nusiraminti, paaiškindamas bankieto tikslą ir perstatė pasakyti po keletą žodžių brolių V. V. Anestą, vieną iš pirmųjų kuopos narių, kuris trumpai perbėgo SLA 359 kuopos veiklą per 10 metų. Jis pabrėžė, kad kuopa yra surengusi apie dvidešimt visoio kultūrinio pobūdžio parengimų Dorchesterį, kas paakstino suorganizuoti pora SLA kuopų ir Dorchesterio Lietuvių Piliiečių Klubą. Taipgi kalbėjo broliai A. J. Namaksy, J. Lekys, Mereskevičius, SLA 2 apskrčio sekretorius, Keleivio red. S. Michelsonas, SLA išdo globėjas S. Mockus ir gerb. SLA prezidentas F. J. Bagočius, kurs dorchesteriečiams pasakė atitinkamą kalbą SLA reikalais. Buvo ir daugiau kalbėtojų, kurių vardų neįsistėjau. Visi kalbėtojai kalbėjo su susivienijimo reikalais ir ragino klausytojus rašyti prie SLA.

Po to sekė šokiai, kurie tęsėsi iki vėlai nakties. Reikia pažymėti, kad buvo galima girdėti susirinkusius kalbant, kad bankietas labai patiko ir stebėjosi kaip tokia nelabai skaitlinga kuopa gali tokius puikius parengimus surengti. Prie šios kalbos galima tik štai ką pareikšti: susitarimas gali viską padaryti.

Reikia tarti nuosirdų padė-

kos žodį atsilankusiems šiame bankiete. Taipgi reikia padėkoti mūsų kuopos šaunioms gospadinėms, kaip tai seserims Aleknienei, Brazaitienei, Anestienei, Tamošaitienei, Gegužienei, Taurinskenei, (Karp.) Karpavičienei, Petrušienei, Pazere, Dževentkauskenei ir abėnai visiems kuopos nariams, nes visi stengėsi, kad šis 10 metų sukaktuvių bankietas būtų pasekmingas.

Kuopos Narys.

Pittsburgh, Pa.

Koncertas ir prakalbos

SLA 86 kuopa rengia puikų koncertą ir prakalbas sausio 26 dieną, 8 val. vakare, įvyks Lietuvos Sunų dr-jos svetainėje, 818 Belmont St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Kaip Susivienijimo nariai, taip ir visi lietuviai yra kviečiami į tą parengimą atsilankyti, nes koncerto programą pildys geriausi Pittsburgho muzikantai ir dainininkai. Taipgi bus keletas kalbėtojų, kurie daug naujo paaiškins apie Susivienijimo Pažangos Vajų. Įžanga veltui, todėl visi kaip vienas dalyvausime tame parengime.

Visus kviečia

SLA 86 Kp. Valdyba.

Philadelphia, Pa.

IS SLA 135 kuopos metinio susirinkimo

Sausio 8 d., š. m., Lietuvių Muzikalojio Namų Bendrovės kambarėje įvyko SLA 135 kuopos metinis susirinkimas, kuriame tapo išrinkta kuopos valdyba 1939 metams, aptarta kuopos bėganti reikalai ir buvo balsuojama SLA Centro kėlimo reikalais.

I kuopos valdybą, aklamacijos būdu, vienbalsiai išrinkti visi tie patys buvę valdybos nariai, butent: pirm. A. Tvaranavičius, vice pirm. J. Ivanauskas, nutar. sekr. J. C. Streleckis, fin. sekr. inž. W. E. Norikus, išdin. M. Dambrauskienė, išdo glob. J. Vaidas ir J. Martinukas, maršalka S. Pamerneckis, org. J. C. Streleckis, daktaras kvotėjas Dr. A. P. Doras-Dambrauskas. Kuopos valdybos rinkimai nesitęsė ilgiau kaip penkias minutes. Tas reiškis, kad visi nariai pilnai pasitiki savo kuopos valdyba. Tai geras ženklas.

Ligonų randasi du, kurių vienas jau senai serga, o antro tai mūsų kuopos geroji išdininkė, Marijona Dambrauskienė, kuri apsirgo pereinamąją paskutinę dieną. Abiem ligoniam linkiu greitai pasveikti. Taipgi tapo išrinkta pranašų rengimo komisija, į kurią įeina šie mūsų kuopos veikėjai: J. C. Streleckis, A. Tvaranavičius, J. V. Grinius, J. Jurčikonis, M. Mankelevičius ir J. Vaidas.

Mūsų distrikto pažangos vajuos generalis organizatorius, J. V. Grinius, ragino kuopos organizatorių, J. C. Streleckį, ir kvietė visus narius stropiau sukursti prirašyti prie SLA 135 kuopos kodaugiausiam naujų narių, nes kitaip jo pažadėta penkinė gali patekti SLA 10 kuopai. Mūsų kuopos organizatorius, J. C. Streleckis, su linkma šypsena veidė, ir tai pareiškė. Tegul SLA 10 kuopos veikėjai buna ramūs. Ši Grinias penkinė priklauso SLA 135 kuopai. Ji čia ir pasiliks, nes čia bus daugiausiai naujų narių prirašyti. Bravo broli Jonai už tokį drąsų pareiškimą!

Apkalbant SLA Centro kėlimo reikalą, buvo ir tokių nuomonių, kad visai nebalsuoti, o vietoj balsavimo pagaminti protesto rezoliuciją ir ją pasiųsti Pildomajai Tarybai, kad bankietas labai patiko ir stebėjosi kaip tokia nelabai skaitlinga kuopa gali tokius puikius parengimus surengti. Prie šios kalbos galima tik štai ką pareikšti: susitarimas gali viską padaryti.

Reikia tarti nuosirdų padė-

reikalais neišvengiamai susidurs su stambia suma pinigų. Dabar šiuo momentu einant Pažangos Vajui visai nelaikas apie Centro kėlimą kalbėti ir erzintis. Dabar reikia dirbti ir dėti visas pastangas gauti kodaugiausiam naujų narių. Tačiau apkalbėjus, prieita išvados, jeigu jau Pildomoji Taryba paskelbė balsavimus, tai vienbalsiai nutarta, kad SLA Centras būtų perkeltas į A. S. V. nepriklausomybės lopsį, Philadelphia, Pa.

A. Tvaranavičius, SLA 135 Kp. pirm.

Hartford, Conn.

SLA 124 kuopos nariams

Turėdami koki reikalą, visi malonėkite kreiptis prie naujo finansų sekretoriaus, šiuo adresu: Mr. J. Zablaitis, 80 Madison St., Hartford, Conn. (ant 3 aukšto).

A. Sabeika.

Detroit, Mich.

SLA Pažangos Vajus

Kadangi mūsų mieste organizavimo darbas jau prasidėjo ir visos trys kuopos vajuos darbu užinteresuotos, tai SLA distrikto 13 generalė organizatorė, M. J. Kemėšienė, sausukė visų trijų kuopų organizatorių bei deputantų susitarimui sekmingesniam darbiui ir geresniam kontaktui tarpe kuopų organizatorių. Susirinkimas buvo sausio 5 d., rusų svetainėje. Dalyvaujant SLA 21 kp. drg. Andriulienė ir J. Balčiūnas, SLA 200 kp. Jonas Vaitkus, St. Virbickas, V. Kupol ir K. Damašas, SLA 352 kp. Kazys Morkunas, Petras Vencelevičius (jaunuolis) ir Rimkus. Taipgi dalyvavo generalė org., Marija Kemėšienė.

Padaryta gerų darbų

Visi susirinkimo dalyviai pasisakė už didesnę darbą gavimui naujų narių į visas SLA Detroito kuopas. Nebus varžytinių už aplikantus. Kur aplikantas norės priklausyti, del parankumo susirinkimui, tai toks aplikanto noras bus patenkintas, nepaisant kurio organizatoriaus tą aplikantą gaus. Vadinasi, tarpe organizatorių bei deputantų bus pasikeitimas prospektais, pranešant apie tai gen. organiz.

Nutarta pasamdyti per 6 savaites radio, kurį kontroliuoja Dailės Choras, agitacijai gauti daugiau naujų narių.

Nutarta prašyti vajuos vedėjo, kad atspausdintų agitacinių lapelių, atviručių formos. Tos atvirutės bus dalinamos viešuosiuose susirinkimuose su visų trijų kuopų numeriais ir antrašais, kur turės sugrįšiti.

Trečias svarbus tarimas, tai surengti vakarėlį vasario 11 dieną del agitacijos už gavimą naujų narių. Vakarėlis bus rengiamas visų trijų kuopų bendrai del sukėlimo finansų padengimui radio valandos išlaidų. Kadangi kuopos turi numazinę savo aplikantams įstojimo mokestį per pusę, tai išduose nėra pertekliaus.

Visi SLA nariai ir visi Detroito lietuviai turėtų dalyvauti vasario 11 d., š. m., Lietuvių svetainėje, 25 ir Vernor Hy. Ten bus Detroito visų S. L. A. kuopų vakarėlis. Butinai dalyvaukite.

Vakaro rengimo komisija susideda iš veiklių draugų, tai reikia manyti, kad vakaras bus pasekmingas. Visų narių priedermė jame dalyvauti ir atsiųsti savo draugus bei svečius. Į komisiją įėjo: SLA. 21 kp. drg. Andriulienė, SLA 200 kp. drg. Vaitkus, SLA 352 kp. drg. Morkunas, Garsinimo tekstą del radio pagamins Morkunas, Vaitkus ir gen. organiz., kuri dalyvauja ir visose komisijose.

Nutarta, kad įstojanti į bile

bus skelbiami Tėvynėje ir dedami daugelio paveikslai, ypatingai jaunuolių bei profesionalų.

M. J. Kemėšienė.

Carnegie, Pa.

Žiupsnelis žinių iš šios tarpalinės

Oras nešaltas. Išrodo lygir pavasaris. Medžiai leidžia bum-burus ir rodos rengiasi sprogti. Bet tai dar ne: dar turim palaukti, o ateis ir šaltas oras.

Darbai šiame miestely pamažėl juda. Palyginus su praeitais metais, tai šiemet kur kas geriau dirba visos dirbtuvės: dirba po 4—5 dienas per savaitę. Pragyvenimo reikmenų kainos irgi šiek-tiek atslugsta. Bet gyvenamų namų nuomos dar pusėtinai aukštos, Taipgi ir visokios taksos gana aukštos. Pas mus taksas moka ne tik namų savininkai, bet ir visi piliečiai, kurie turi 21 arba daugiau metų amžiaus. Moka po \$10 į metus. Tai del apskrčio, mokyklų ir kt. reikalams.

Yra dar nemažas skaičius ir bedarbių, kurie gyvena iš pašalpų. Yra dirbančių prie WPA darbų. Ten viešpatuoja gana nešvari politika ir didžiausias tarp darbininkų pasipiktinimas ir neapykanta.

SLA kuopos rengia vakarienę

Vietinė SLA 128 kp. ir iš Heidelberg SLA 93 kp. bendrai rengia vakarienę (Spaghetti Party). Tai įvyks vasario 12 d., 1939 m., Lietuvių svetainėje, 313 Center St., Glendale-Carnegie, Pa. Pradžią 6:30 val. vakare. Įžanga tik 35c. ypatai. Bus gera muzika, kuri gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Atsilankiusieji turės progos smagiai pasisotinti ir linksmai laiką praleisti. O prie spaghetti bus ir skanių gėrimų.

Užkvičiame viso Pittsburgho ir apieilinkės lietuvių ir lietuvių — senus ir jaunus — atsilankyti į mūsų viršminimą vakarienę ir šokius. Visi busite užgančindinti.

Parengime turėsime progos pasikalbėti ir apie SLA reikalus, ypač apie Pažangos Vajų. Vienas kitam galėsime duoti draugiškus patarimus, kaip daugiau narių prirašyti ir kaip atlikti savo SLA pareigą.

E. K. Šiurmantienė.

Sesser, Ill.

A. a. Juozas Žilinskas, SLA 179 kuopos narys

A. a. J. Žilinskas su šiuo pasauliu atsiskyrė spalio 5 d., 1938 m., Coalwood, W. Va. Sunkiai buvo sužeistas traukinio ir automobilio nelaimėje. Nuvežtas pas daktarą, tuojau numirė.

Velionis didžiausiam nuliudime paliko savo moterį ir keturis vaikus. Viena dukterė 20 metų, mokinasi slaugės profesijos Springfield, Ill. Trys sunys — Antanas, Mateušas ir Feliksas lanko aukštąją mokyklą. Paliko taipgi keletą seserų.

Prie SLA a. a. J. Žilinskas priklausė nuo 1917 metų. Visą laiką buvo gerame stovy. Du metus buvo kuopos pirmininkas. Palaidotas spalio 9 d., 1938 m., su bažnytinėmis apeigomis. Laidotuvėse dalyvavo didelis burys draugų ir pažįstamų. Buvo suaukšta daug gyvų gėlių vainikų nuo giminių, draugų ir pažįstamų. Kadangi sekmadienį negalima už numirusių mišių laikyti, tai mišios atliakytą pirmadienį, spalio 10 d. Palaidotas gražioje Maple Hill kapioje, Sesser, Ill.

A. a. J. Žilinskas į šią šalį atvyko 1905 m. Pirmiausia apsigyveno Du Quin, Ill. Apisivedė su Morta Gedminaitė 1915 m. Po kiek laiko persikėlė gyventi į Sesser, Ill. Užėjus sunkiems laikams ir čia angliakasykloms užsidarius, iš-

kurį SLA kuopą aplikantai važiuo dirbti į Coalwood, W. Va. Jam ten sekėsi ir jis kas dvi savaitės prisiųsdavo pinigų šeimynos pragyvenimui ir leido vaikus į mokslo. Dabar moteris ir vaikai liko nelaimingi, nes neturi duondavio ir šelpėjo mokslui baigti.

Paėjo iš Lietuvos, Juginės kaimo, Garliavos parapikis, Mariampolės apskrčio.

Lai jam bus lengva šaltoji šios šalies žemelė.

M. Žilinskienė.

Collinsville, Ill.

SLA 159 kuopos nauja valdyba

SLA 159 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 4 d. Kuopos valdyba išdavė metinį raportą. Iš raporto paaiškėjo, kad kuopos reikalai yra gerai vedami.

Pakeltas klausimas kaslink narių stovio Centre, nes pasi-taiko taip, kad apie nario suspendavimą sužinoma tik tuomet, kai narys suseraga. Kad išvengus tokių nemalonių nesmagumų, nutarta pareikalauti iš Centro narių stovio baigiant senuosius metus, o tuo syk bus greičiau žinoma apie narių stovį ir surasti pasitaikiusias klaidas.

SLA 159 kuopos valdybon šiemet metams išrinkta šie nariai: pirm. M. Girdžiuvienė, vice pirm. P. Marmantavičia, prot. sekr. Z. Gudeliauskienė, fin. sekr. A. Gudeliauskas, išdin. M. Ramanauskienė, išdo glob. A. Grigienė ir A. Genčius, maršalka J. Dulaitis, daktaras-kvotėjas Dr. M. W. Herison.

M. Girdžiuvienė.

Lawrence, Mass.

IS SLA 41 kuopos darbuotės

SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko sausio 1 dieną. Šiame susirinkime nederdaugiausiam narių dalyvavo. Kai nedaug narių buna susirinkime, tai mažiau ir tarimų, mažiau darbuotės. Gerbiame, daugiau kreipkite dėmę į susirinkimus, nes vienas susirinkimas tebuna kas mėnesis, tai galima ateiti ir dalyvauti. Ir galima turėti laiko nors vieną dieną mėnesį.

Kuopos komitetas šiame susirinkime išdavė raportus iš savo darbuotės. Raportai priimti. Sekretoriaus raportas išduotas apie finansų stovį: įeigų buvo \$1,607.46, išeigų \$1,494.19, o kuopoj su prirašytu nuosimčiu yra \$117.11.

Rengiamos vakarienės komisija pranešė, kad darbuojas kiek tik išgali ir jau rengiasi prie vakarienės, kuri įvyks sausio 22 d., L. U. Klubo Svetainėje, 41 Berkeley St., 6 val. vakare. Įžanga tik 75c. ypatai. Šiame susirinkime sumanyta ir nutarta, kad prieš vakarienę surengti Pažangos Vajuos agitacijos reikalui prakalbas. Kalbėtoju nutarta panyti — Antanas, Mateušas ir Feliksas lanko aukštąją mokyklą. Paliko taipgi keletą seserų.

Prie SLA a. a. J. Žilinskas priklausė nuo 1917 metų. Visą laiką buvo gerame stovy. Du metus buvo kuopos pirmininkas. Palaidotas spalio 9 d., 1938 m., su bažnytinėmis apeigomis. Laidotuvėse dalyvavo didelis burys draugų ir pažįstamų. Buvo suaukšta daug gyvų gėlių vainikų nuo giminių, draugų ir pažįstamų. Kadangi sekmadienį negalima už numirusių mišių laikyti, tai mišios atliakytą pirmadienį, spalio 10 d. Palaidotas gražioje Maple Hill kapioje, Sesser, Ill.

A. a. J. Žilinskas į šią šalį atvyko 1905 m. Pirmiausia apsigyveno Du Quin, Ill. Apisivedė su Morta Gedminaitė 1915 m. Po kiek laiko persikėlė gyventi į Sesser, Ill. Užėjus sunkiems laikams ir čia angliakasykloms užsidarius, iš-

Iškilus dreiverių streikui, ir lawrenciečiams jau atsilie-

pė. Sakoma, kad vilnos jau nėra užtektinai ir darbai, ypač pirmieji, jau sustojo. Prieš Kalėdas ir naujus metus darbai ėjo neblogiausiai.

M. Stakionis.

Detroit, Mich.

IS SLA 352 kuopos susirinkimo

Sausio 1 d., š. m., įvyko 352 kuopos susirinkimas. Kuopos pirmininkas, drg. Baleckas, atidarydamas susirinkimą pareiškė, kad šitas susirinkimas yra pirmas šiais metais ir pasikeitimas viršininkų, kurie buvo išrinkti del šių metų. Su šypsenai ant veido, jis spaudė Kaziu Morkunui ranką ir atidavė pirmininko kėdę ir plaktuką. Drg. Morkunas, užimdamas pirm. vietą, prašė kuopos padaryti gerus tarimus pradžioje metų ir buti visiem gerioje santaiškoje. Jisai sakė, kad tolerancija ir ištvermė, tai mūsų svarbiausias darbas. Kvietė visus narius prie aktyvaus darbo.

Sekr., drg. Overaitis, taipgi atiduoda knygą Kaziu Bučiui, įsakydamas, kad užrašytų visus tarimus taip, kaip jisai darydavęs.

Kiti senieji valdybos nariai pareiškė savo tvirtus prižadus darbuotis del kuopos labo. O jais yra: pirmininko pagelb. drg. Šimanskienė, finansų sekr. J. Šimanskas, pagelb. Petras Vencelevičius (jaunuolis), išdininkas Juozas Ambrozavičius. Jie pasidžiaugė, kad numatoma didesnis veikimas šiais metais ir kad kuopos moterys jau pralenkė vyrus prirašyme narių į kuopą. Pasidavė neatsilikti su savo darbu. Išdo globėjai, dd. Rimkus ir Overaitis sako, kad jie klaidų vengs. Korespondentė, M. Kemėšienė, pasakė: "Mano prižadas yra tai parašyti apie kiekvieną kuopos susirinkimą".

Drg. Mizara, kaip maršalka, pasidavė pirmininkui pagelbėti tvarką palaikyti, jei bus reikalas.

Sekretorius pranešė, kad šiuo tarpu yra tik 1 ligonis — serga drg. Bacvinkas.

Skaitomos aplikacijos nuorinčių įstoti į SLA 352 kuopą: organiz. Budvidis išrašo Andrių Kurauską. Drg. B. Kėblaitienė išrašo Anelę Petkaitę (jaunuolę), Joną Pikelį (jaunuolį) ir Marcelę Viverienę. M. Kemėšienė išrašo Juozą Ambrozavičių ir Pauliną Baranaušienę.

Reiškia šeši nauji nariai įsirašė.

Praeitame gruodžio mėnesio susirinkime Kazys Morkunas prirašė Stelą Masytę (jaunuolę), Juozas Česonį (jaunuolį). Budvidis prirašė Agotą Sabaitienę. J. T. Kybartas prirašė Oną Judienę ir J. Kudžį.

Visos aplikacijos buvo vienbalsiai priimtos.

M. J. Kemėšienė, SLA. 352 kp. koresp.

Lee Park, Pa.

Sveikimas Tėvynės Redaktoriui

SLA 68 kuopa savo susirinkime sausio 1 d., 1939 m., nutarė pasveikinti Tėvynės redaktorių Kl. Jurgelionį, už panaikinimą SLA orgiane Tėvynės politikos. Pirmiau buvęs redaktorius puldavo tai katalikus, tai socialistus, tai komunistus. Rodos buvo jo privatiškas organas, o ne SLA narių.

Dabar visi nariai yra lygūs kaipo fraternalės organizacijos broliai ir seserys.

Tamstos vedamas organas Tėvynė visus narius jungia į bendrą darbą.

St. Žukauskas, SLA 68 kp. sekr.

Kiekvienas SLA. narys privalo naktų nemiegoti, kol jis neprirašys prie Susivienijimo savo geriausio draugo.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

Brooklyn, N. Y.

Demokratija ar diktatura

Sitokia tema yra rengiama labai svarbios prakalbos. Jas rengia LDD 7, 9 ir 11 kuopos, SLA 152 ir 304 kp., ir LSS 19 kp. Prakalbos įvyks penktadienį, sausio 20, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 280 Union Ave. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga veltui. Kalbės Naujosios Gadinės redaktorius, J. V. Stilsonas ir kiti žymūs kalbėtojai. Visi brooklyniečiai kviečiami į šias svarbias prakalbas atvykti. Bus gvidenama klausimas: kas turi pasaulį valdyti — demokratija ar diktatura.

Rep.

Pittsburgh, Pa.

Teatras ir šokiai

Jaunieji Pittsburgho lietuviai rengia teatrą ir šokius. Stato tris komedijas: "Martynas Špokas", "Kukulio nervai" ir "Linksmieji broliai". Parengimas įvyks sekmadienį, sausio mėn. 22 d., Lietuvių Piliečių svetainėje, 1721 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa. Visi kviečiami atsilankyti ir gražiai vakarą praleisti. Įžanga tik 35 centai.

Bus ir orkestras, kurs gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Viskas bus kopuikiau-sia.

Nepamirškite atsilankyti. George Žilinskis.

Meriden, Conn.

Balius ir paveikslai iš Lietuvos

Meriden po truputį pradeda krutėti ir veikti. Šią žiemą mes turime kursus lietuviškai kalbai bei rašybai du vakarus savaitėje — pirmadieniais ir trečiadieniais. Atsilanko dailus burelis jaunųjų, taip pat ir senesnių.

Iš pradžių mūsų mokytojų buvo Jonas Medonis, iš Hartford, Conn. Ir labai gerai mus mokino. Bet dabartinis mūsų mokytojas tai Vytautas Degutis, iš New Britain, Conn., nes ponas Medonis dėl kokios tai priežasties negalėjo taisyti vakarais atvažiuoti.

Dabartinis ponas Degutis yra labai geras ir gabus dėl šio darbo. Jis vertas didelės pagarbos. Kelios savaitės atgal Meridene susitvėrė choras, vardu "Nemunėlis". Turime tryliką narių. Mūsų dainų mokytojas yra Jonas Smilkus, iš Hartford, Conn. Jis labai gerai moka ir gerai balsus kiekvienam ištaiso. Tik mums vis dar bėda, kad negalim gauti daugiau jaunųjų į tą mūsų chorą. Daugiau butinai reikalinga merginų ir ypač vaikinių, kurių yra tik keturi.

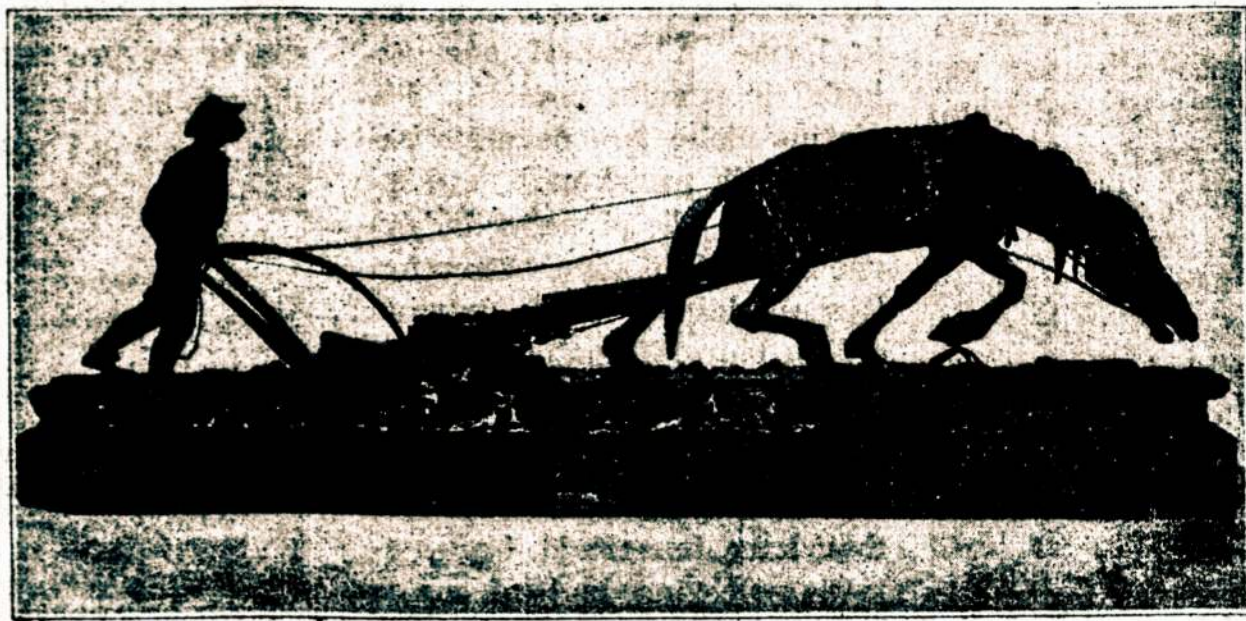
Bet visgi nors tiek turime narių. O tai per A. J. Tamkaius pasidarbavimą ir suorganizavimą kaip šio choro, taip ir lietuviškos mokyklos.

Mūsų choras jau yra užkviestas dainuoti keletą dainelių SLA 8 kuopos baliuje, kuris įvyks sausio 28 d., 1939 m. Bus rodoma krutami kalbantieji paveikslai iš Lietuvos. Bus rodoma Lietuvos ir kitų šalių miestai. Pradžią šokių 7 val. vakare, o paveikslai vėliau. Šokiai bus St. Jeans svetainėje, 171 Pratt St. Įėjimo kaina tik 35c. ir bus duodamas už tą patį tikietai laimėjimas.

Todel kviečiame visus, didelius ir mažus, senus ir jaunus, iš arti ir toli, atsilankyti. Bus gerų užkandžių ir gėrimų, muzikos ir dainų. Todel nepatingėkit ateiti ir linksmai vakarą praleisti.

Kviečia Rengėjai.

Rimšos "Lietuvos Artojas"

SO. BOSTON, MASS. — Nepersėnai skulptorius Petras Rimša buvo atvažiavęs į Ameriką, kur jis statė parodą savo puikius kurinius. Daug buvo rašyta lietuviškuose laikraščiuose. Amerikonų laikraščiai taip pat ilgiausius aprašymus apie jo kurinius ir net jo kurinių paveikslus talpino, taip kad manau šis dalykas yra jums jau šiek tiek žinomas.

Bostono Dailės Muziejus (Boston Museum of Arts) priėmė "Artoją", vieną iš puikiausių Rimšos kurinių. Muziejus, priimdamas Rimšos "Artoją", suteikė netik Rimšai garbę, bet ir mums lietuviams, nes kaip žinot Muziejus priima tik pasaulio žymiausių artistų kurinius.

Bet neužtenka to, kad Bostono Dailės Muziejus priėmė Rimšos "Artoją". Kas nors turi Rimšai užmokėti už jo trisus ir darbą. Skulptoriui Rimšai kainavo daug pinigų ir darbo padaryti "Artoją" ir atvežti jį mums į Ameriką. Šiuo tikslu susitvėrė Bostono Lietuvių Dailės Draugų Komitetas tikslu surinkti reikalaujamą sumą pinigų. Komitetas pasirašė patikimo sutartį Rimšai užmokėti apie tūkstantį dolerių arba sugrąžinti "Artoją" bėgy vienų metų, o vieni metai su eis kovo 11 d., 1939 m.

Šio komiteto pirmininkas yra Steponas Minkus, išdininkas Dr. Juozas L. Pašakarnis, sekretorė Valentina Minkienė. Kiti komiteto nariai yra adv. F. J. Bagočius, Dr. A. L. Kapočius, ministras B. F. Kubilius, A. J. Kupstis ir William A. Amsie.

Istatymas Rimšos "Artojo" j Bostono Dailės Muziejų yra kultūriškas darbas, kurs pakels lietuvių vardą ne vien Bostone, bet ir visoje Naujojoje Anglijoje ir suteiks lietuviams, ateiviams ir čia gimusiems, atmintį Lietuvos, taipgi duos progą parodyti svetimausiems mūsų lietuviškos dailės kurinį, tinkamą vietoj, viename iš didžiausių šios šalies muziejų.

Tai yra pareiga visų Massachusetts lietuvių, nežiurint parčių bei pažiūrų. Šita dovana muziejui tikrai yra dovana ir mums patiems ir vaikų vaikams, nes kaip mums nebus šiam galės gėrėtis ir didžiuliu šia dovana muziejuje. Tai yra pirmą progą Massachusetts lietuviams atlikti tokį puikų darbą ir kelti lietuvių vardą ir kultūrą.

Daug laiškų jau išsiųsta lietuvių klubams ir draugams. Sunku visus klubų ir draugų adresus sužinoti, bet prašome visų organizacijų ir pavienių ypatų, kurie skaitys šitą aprašymą jaustis, kad jie pakviesti prisidėti prie šio darbo, nes tai yra visų lietuvių darbas. Aptarkit šitą klausimą savo susirinkimuose ir, jei randa galimybę, nuosirdžiai prašome paskirti kiek galit ir pasiūlyti savo aukas vardu mūsų išdininko Dr. Juozo L. Pašakarnio. Visų vardai, kurie prisidės finansiškai prie šio puik-

kaus darbo, bus viešai paskelbti. Lietuvių Dailės Draugų Komitetas sudėjo atskirą fondą padengti lėšas laiškam, krasos ženkleliams ir taip toliau, taip kad galite būti tikri, kad tamstų auka šiam tikslui eis tiesiog į fondą užmokėti Petriui Rimšai.

Jau yra puiki pradžia pradėta. Sekančios organizacijos finansiškai prisidėjo prie šio reikalo: SLA Seimas Scrantone paaugojo \$25.00, Lietuvių Klubų Sąjūdis Mass. valstijoje paaugojo \$25.00, SLA Mass. antras apskritis paaugojo \$100.00 ir SLA 43 kuopa paaugojo \$10.00. Jau \$160.00 sukelta! Prašome kitų organizacijų, gavusių laiškus, aptarti ir prisidėti prie šių organizacijų, kurios davė šiam tikslui puikią pradžią. Taipgi prašom kitų organizacijų, kurios dar negavo laiškų, prisidėti prie šio darbo ir priimti šią korespondenciją kaip viešą kvietimą prisidėti prie bendro darbo.

Nauji metai prasidėjo ir kovo mėnėsio tuojau čia bus. Ne laukite ilgai, siųskit savo aukas, čekius ar money orderius vardu Dr. Juozas L. Pašakarnis, išdin., 447 Broadway, So. Boston, Mass.

Steponas J. Minkus, pirm. Lietuvių Dailės Draugų Komiteto.

Hartford, Conn.

Švento Cicilijos choro koncertas

Šių metų New Yorko pasaulinėje parodoje ir Lietuva turės savo paviljoną, kuriame mes galėsime matyti, kiek yra pakilus mūsų tauta pažangoje. Kitas dalykas mums yra svarbus, tai Lietuvių Diena, kuri įvyks ateinančių rudenį.

Šis darbas yra pavestas atlikti Amerikos lietuviams. Ir tas darbas jau pradėtas: yra pakviesti visų lietuviškų kolonijų chorai, kurie turės atlikti dainų programą dalį. Taip pat ir prie kitokio programo tai diena jau dirbama visu smarkumu. Šis darbas yra didelis ir nemaža jms laiko prie to prisirošti. Taipgi nemaža kainuos pinigų tolimesnių kolonijų chorų nuvažiavimas ir kiti reikalai.

Hartfordo Šv. Cicilijos choras taip pat yra užkviestas ir pasizadėjo dalyvauti lietuvių dienoje. Jau pradėjo mokytis dainas ir rengtis šiam svarbiu momentui. Bet kaip visiems žinoma, choristams dylyvaujant progai nemažai kainuos visoki dalykai tai dienai. Užtat mūsų choras nutarė rengti koncertą šiam tikslui ir kreiptis prie visų lietuvių, kad jie atsilankydami pagelbėtų mūsų chorui šiam darbe.

Šv. Cicilijos choro koncertas bus didelis ir smagus, nes pirmiausia išpildys koncertinę programą dalį, paskiaus bus vakariene, o po vakarienei — šokiai. Bilietai dėl šio vakaro visai pigūs, tik \$1.00. Jau daugelis draugų pasizadėjo daly-

vauti ir pagelbėti šiam darbe. Bet kurios draugijos dar nėra pasizadėję prisidėti darbu, mes prašome visų atsilankyti į tą koncertą ir paremti mumis savo atsilankymu.

Koncertas įvyks sausio 22 d., lietuvių mokyklos svetainėje, 333 Capitol Ave., kampas Broad St. Prasidės 5 val. po pietų.

Nuosirdžiai kviečiame visus Hartfordo ir visų aplinkinių miestelių lietuvių dalyvauti tame koncerte ir paremti mūsų chorą. Taip pat praleisite linksmai laiką, visi busite maloniai priimti ir pavaišinti, taipgi galėsite smagiai pasišokti. Tikimės, kad jumis visus pamatysime mūsų rengiamam koncerte sausio 22 d.

A. Sabeika.

So. Boston, Mass.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pirmas apskritis rengia pokilį

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pirmas apskritis rengia jubiliejinį pokilį arba bankietą atžymėjimui 25 metų nuo Sandaros įsikurimo. Pokilis įvyks sekmadienį, sausio 22 d. vakare, Lietuvių Svetainėje.

Laike pokilio bus muzikos, dainų ir prakalbų. Jų kviečiami dalyvauti visi lietuviai, sandariečiai ir ypač Sandaros veikėjai, veteranai. Išgirsim ką tokio gero ar blogo Sandara yra nuveikusi per tą 25 metų laikotarpį del mūsų tėvynės Lietuvos ir del labo mūsų išelvijos čionai.

Auksiniame jubiliejaus pokilinėje parodoje ir Lietuva turės nedidelį mūsų teks dalyvauti. Todel pasinaudokime progą ir dalyvaukime šidabriname jubiliejuj.

Koresp.

Brooklyn, N. Y.

Antras muzikos vakaras

Sausio 27 d. įvyks antras Amer. Liet. Muz. Men. Dr. jos rengiamas muzikos vakaras. Šiame koncerte dalyvaus p. Agota Vokietaitienė, kuri tam tikslui atvyks į Brooklyną iš New Haven, Conn. Ponia Vokietaitienė yra lyrinė koloratura sopranas; mokslo muziką New Haven Muzikos Institucijoje. Ji yra narė Tarptautinės Muzikos Federacijos Connecticut valstijoje ir dažnai būna pakviesta dainuoti jų rengiamuose koncertuose.

Iki šiol p. Vokietaitienei teko dažniau dalyvauti kitatausių bei amerikonių pramogose, negu lietuvių. Yra, be abejo, nės, daug lietuvių menininkų, kurie visai neturėjo progos pasirodyti savo kilmės žmonėms. Tai ne jų kaltė. Kiti ir nenori dalyvauti lietuviškuose programose, manydami, kad lietuvių nesupranta ir neįvertina muzikos meno. Tokios nuomonės, žinoma, yra klaidingos. Visvien ponia Vokietaitienė nėra viena iš pastarųjų. Jai yra malonu dainuoti lietuviams, kad ir retai pasitaiko progų. Jei neklystu, tai sausio 27 d. bus pirmą progą p. Vokietai-

tienei dainuoti Brooklynio ir aplinkinės muzikos mėgėjams.

Kviečiam visus atsilankyti. Koncertas įvyks Susivienijimo

Salėje, 197 Grand St. Apie kitą programą dalyvius bus vėliau parašyta.

R. Kurdinaitis.

Gimimo sertifikatai imigrantams ir jų vaikams

Kuomet velionis Will Rodgers, garsus Amerikos jumoristas, pirmą kartą planavo vykti Europon, jo pasporto aplikacija jam buvo sugražinta, nes jis neturėjo gaso gimimo sertifikato ir laiku jo nepriėmė. Jam tas labai nepatiko. Todel, budamas laikraštiniuku, jis kelis kartus laikraščiuose sarkastiškai rašė apie pasportų reikalavimus. Jo pasportinis rašinys apie tai skambėjo sekamai: "Kuomet mato te vaiką bežaidžiant gatvėje apsiavusį kelnėmis ar be kelnų, tai yra geras įrodymas, kad jis gimė, bet tas nepatinka kada, kur ir kam jis gimė".

"Kur" ir "kada" yra svarbiausi patikrinimai iš šių klausimų. Gimimo vieta dažnai nustato Amerikos pilietybę. Net ir vietiniams gyventojams, kurie gali savo šeimynų kilmę sekti per gentkates, kartais sunku nustatyti tą faktą apie savo gimimą Suvienuose Valstijose. O jei pasitaiko, kad svetimausių vaikų gimimas klaidingai užkreduojamas, arba nebūna visai užkreduojamas, tai visokių keblumų iškyla. Kad tokių keblumų išvengus, dar neseniai dauguma valstijų priverstinai pareikalavo, kad daktarai ir akušerės raportuotų visus gimimus sveikatos departamentams.

Gimimo sertifikatai reikalaujami kuomet Amerikoje gimę piliečiai prašo pasporto keliauti į užsienį. Bet patikrinimas gimimo dienos reikalaujamas per visą kudio ir suaugusio žmogaus gyvenimą. Daugely vietų patikrinimas vaiko metų reikalaujamas prieš įstojant į mokyklą. Kartais ir per visą augančio kudio amžių gimimo sertifikatas yra reikalingas.

Vaikų darbo įstatymai, kurie veikia keliose valstijose, reikalauja pristatyti patikrinimą metų prieš išdavimą darbo popierių jauniems kandidatams. Veik visos valstijos šiandien turi paskirtus metus, sulig kurių išduodama automobilių važinėti leidimai. Teisė balsuoti irgi priglūti nuo metų patikrinimo, kuomet jaunas balsuotojas atrodo dar per jaunas. Apsivedimui irgi reikia pristatyti gimimo sertifikatus. Valstybinė tarnyba (Civil Service) ir darbai prie valstijų ar federalių įstaigų irgi reikalauja gimimo sertifikatų.

Dabartiniu laiku gimimo sertifikatai įgijo didelės svarbos sąryšį su Socialės Apsaugos Įstatymo veikimu. Šimtai tūkstančių žmonių turės įrodyti, kad yra sulaukę 65 metų amžiaus arba daugiau, kai galės gauti senatvės pensijas.

O žmogui gauti gimimo sertifikatą yra lengvas dalykas, jei jo gimimas užkreduojamas. New Yorko mieste ima tik penkias ar dešimtis minučių kol peržiūrima senieji rekordai ir surandama žmogaus gimimo diena ir metai. Bet ir šiame atsitikime žmonės nepasistato savo tikrų metų. Daugelis pasako gimęs tais ir tais metais, kuomet akušerė oficialiai yra užkreduojusi jo gimimą dviem ar trim metais vėliau.

Kur negalima gauti gimimo rekordų, reikia turėti affidavitą paliudytą pareiškimą dviejų piliečių, kurie pažino aplikantą iš pat mažens ar nuo gimimo. Kartais tokis paliudymas priimamas. Bet jei toks paliudymas reikalingas žmogui, tu-

tienei dainuoti Brooklynio ir aplinkinės muzikos mėgėjams.

Kviečiam visus atsilankyti. Koncertas įvyks Susivienijimo

Salėje, 197 Grand St. Apie kitą programą dalyvius bus vėliau parašyta.

R. Kurdinaitis.

Daugelis šio krašto valstijų iki 1913 metų neturėjo gimimo užregistravimo. Jei kurio asmens gimimas nėra užkreduojamas, tai galima vartoti "Population Census" rekordus irodymui asmens metų. Iš kitos pusės, New Hampshire valstija gimimo rekordus laiko jau nuo 1640 metų.

Šiuo laiku patartina kiekvienam susižinoti, ar jis pats turi ir ar jam lengva gauti gimimo sertifikatą. Nes gyvenime to sertifikato kada nors jam reikės. Tas ypatingai liečia tuos asmenis, kuriems artinasi 65 metai amžiaus, kada jie galės prašyti socialės apsaugos pensijos.

FLIS.

LIETUVĄ

Jūs keliausit greitai ir patogiai populiariais laivais

BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo

Specialiai žemos ekskursijų kainos važiuojant iš Europos nuo balandžio 3 iki balandžio 23 ir nuo birželio 26 iki liepos 23. Amerikoje leidžiama būti keturias savaites

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba
57 BROADWAY, NEW YORK

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

Šimtai Kontestantų

VISOSE LIETUVIŲ KOLONIJOSE UŽRASINĖS

NAUJIENAS

25 Metų Jubiliejinis

MUSŲ

KONTESTAS

PRASIDĖJO SAUSIO 2, 1939.

PAREMKIT SAVO MIESTO KONTESTANTŲ ARBA UŽSIRASYKIT TIESIOG PER

"NAUJIENAS"

1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Metams Suv. Valstijose \$5.00
Priešįsim Susipažinimo kopiją NEMOKAMAI.

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS

V I E N Y B Ė

SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA.

VIENTYBĖ skaitydami, greičiausiai ir kasdien sužinosite svarbiausius įvykius po visą pasaulį.

VIENTYBĖ plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, kelia aikštėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

VIENTYBĖ kas savaitę leidžia jaunimui puslapį angliu kalba ir Moterų Pasauli.

VIENTYBĖS dienraštis metams siunčtinamas už \$5.00. Metinė prenumeratą išysk sumokėję dienraščio čionai gauna dovana — gerą knygą.

VIENTYBĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.

VIENTYBĖ turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų. Knygų ir kitus uostus. Išspausdinti dokumentus ir išrengia kelivius į visas pasaulio šalis. Pagelbėti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliotimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigų ir kitus siuntinius.

V I E N Y B Ė
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENTYBĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BŪRAS. Parduoda laivakortes visų keliaavimo linijų geriausių ir greičiausių laivų į Karpėdą ir kitus uostus. Išspausdinti dokumentus ir išrengia kelivius į visas pasaulio šalis. Pagelbėti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliotimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigų ir kitus siuntinius.

VIENTYBĖ TRAVEL BUREAU.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Žinios iš Lietuvos

Dr. K. Grinius 15 metų pirmininkauja "Pieno Lašo" draugijai

Grudžio 18 d. "Pieno Lašo" draugijos patalpose buvo sukvietas posėdis — arbatėlė paminėti 15 metų sukaktį, kai Dr. K. Grinius pirmininkauja "Pieno Lašo" draugijai. Kartu paminėta ir "Pieno Lašo" dr. jos 15 metų veiklos sukaktis.

Posėdis — arbatėlė buvo pradėta p. Sklierienės kalba. Ji trumpai apibūdino "Pieno Lašo" įsisteigimą, nurodė, kad tos d-jos veiklos pradžia buvo labai sunki, nebuvę tam reikalui lėšų ir pan. Tačiau visus sunkumus nugalėjęs Dr. K. Grinius savo nenuilstamam darbui ir d-ją pastatęs reikiamoje aukštumoje. Dr. K. Grinius, rupindamasis beturčių bukle, ypač rūpinasis neturtinomis ir vaikais, kurie Dr. K. Grinius asmenyje randa nuosirdžią paramą ir visais reikalais teisingą sprendimą. Dr. K. Grinius kiekvieną jam pateiktą gerą sumanymą greit sugebėjęs įgyvendinti ir todėl pasiekta gražių rezultatų. Baigdamas p. Sklierienė pareiškė nuosirdžią padėką Dr. K. Griniui už nuditą "Pieno Lašo" darbą ir palinkėjo dar ilgus metus "Pieno Lašo" draugijai pirmininkauti.

Dr. K. Grinių dar sveikino "Medicinos" dr. jos vardu Dr. Tercijonas, Vaikų Ligų Gydytojų d-jos — prof. Tumėnienė, Liet. Akliesiems Globoti d-jos — Dr. Nemeikša, Kudikių Gėlimo d-jos — Girenė, Patronto d-jos — Žiugždienė, Liet. Motinoms ir Vaikams Globoto org. s-gos — adv. Novickienė, Liet. Moterų Globos d-jos — Raupienė, KMS Soc. skyr. — Dagilis, "Lietuvos Vaiko" — Reusekas, žydų "Ozė" d-ją ir kit. Į sveikinimus atsakė Dr. K. Grinius.

Tų sukaktuvių minėjimo proga "Pieno Lašo" d-jos patalpose buvo išskibintas Dr. K. Grinius portretas, kurį piešė dail. Demerienė. Be to, buvo išskibinta ir p. Sklierienės fotografija, kuri d-jos v-boje jau 15 metų yra nariu. Tiek pat laiko Dr. R. Šliupas yra d-jos revizijos komisijos nariu.

(L. Z.)

Ne vyskupo karstas, o lentgaliai

Vilkaviškio mieste buvo pasikėlę kalbos, kad, beremontuojant Eteazono namą, pagrindinė rastos vyskupo karstas, skeptras ir karuna. Kai kurie laikraščiai pirmajame puslapyje šias kalbas išsipašindino, patraukdami ir dar nuo savęs pridėdami, buk remontas sustaldytas, suauktas dvasiškių konsiliumas, pranešta Vatikaniui ir tt.

Pasiteiravus pas patį namo savininką, sužinota, kad pagrindinė jokio remonto nedarėta, nes sklepas išbetonuotas ir remonto nereikalingas, o gaudai pramanyti.

Ir štai kaip tie gandai prasidėjo.

Keli darbininkai remontavo pryzakinę namo dalį. Iš pagrindinio išnešė porą supuvusių lentų. Eidamos bažnyčion moterėlės ėmė teirautis, iš kurios supuvusios lentos, atrodančios lyg karsto dalys. Darbininkai juokais pasakė, kad pagrindinė prikask vyskupo karstas. Ši "naujiena" tuoj apklė miestą. Darbininkai pastebėjo besitelkiančias moterėles prie pagrindinio angų. Kai kurios atsiklaupė meldėsi, kitos gnaibė lentų gabaličius ir nešėsi namo, kaip relikvijas. Pasipiktinę darbininkai ėmė jas vaikyti. Prigužėjo vaikų ir suaugusių. Tarp jų matyt, buta ir vieno žydų laikrašininko, kuris tą patį dieną savo laik-

raščiui pranešęs apie istorinius "radinius". Kitiems laikraščiam beliko tik persispaudinti. (L. Z.)

Veikia ir toks klubas

Kauno Jonavos g. 3 nr. kieme mažam kambarėly, tikriau sandėliuke, gyvena tulas 31 metų vyriškis. Nieko jis neveiktos d-jos veiklos pradžia buvo labai sunki, nebuvę tam reikalui lėšų ir pan. Tačiau visus sunkumus nugalėjęs Dr. K. Grinius savo nenuilstamam darbui ir d-ją pastatęs reikiamoje aukštumoje. Dr. K. Grinius, rupindamasis beturčių bukle, ypač rūpinasis neturtinomis ir vaikais, kurie Dr. K. Grinius asmenyje randa nuosirdžią paramą ir visais reikalais teisingą sprendimą. Dr. K. Grinius kiekvieną jam pateiktą gerą sumanymą greit sugebėjęs įgyvendinti ir todėl pasiekta gražių rezultatų. Baigdamas p. Sklierienė pareiškė nuosirdžią padėką Dr. K. Griniui už nuditą "Pieno Lašo" darbą ir palinkėjo dar ilgus metus "Pieno Lašo" draugijai pirmininkauti.

Siūlo sudaryti naują draugiją

Grudžio 15 d. į Vilniaus vaivadijos visuomeniškai politinį skyrių buvo pakviesti šeši lietuviai: dir. M. Šikšnyš, R. Mackevičius, A. Valaitis, kun. V. Taškunas, A. Mačionis ir J. Cicėnas. Jiems to skyrtaus virš. Jasinskis pareiškė: Lietuvių Mokslo Draugijos byla yra Vyr. Tribunoje ir nežinoma jo šiuo reikalu nuomonė. Taip pat nežinoma bylos išsprendimo terminas.

Per ilgą laiką Lietuvių Mokslo Draugijos rinkiniai gali visai sunykti.

Todel, Jasinskio nuomone, pakviestųjų lietuvių iniciatyva galima surengti naujos mokslo pobūdžio draugijos įstatus. Ties įstatai gali būti beveik tie patys, pagal kokius veikė ir Lietuvių Mokslo Draugija. Reikia tik naujo vardo ir pastabas, kuri pažymėtų, kad naujos mokslo pobūdžio draugijos nariai tegali būti Lenkijos piliečiai. Įsisteigus naujai lietuviškai mokslo pobūdžio draugijai, administracinė valdžia (suprantama valdiškas kuratorius adv. St. Vilanovskis) visą Lietuvių Mokslo Draugijos turtą perleistų šiai naujai draugijai. Šiuo reikalu Vilniaus lietuvių visuomenė nutarė susirinkti specialaus posėdžio. (L. Z.)

Demonstracijos Klaipėdoje

Paišikėjus rinkimų rezultatams vokiečiai Klaipėdos mieste ir visame krašte surengė demonstracijas. Daugelyje krašto vietų vakare buvo sukurti laužai. Visas kraštas ir miestas buvo pasipuošęs vėliavomis. Namų langai buvo iliustruoti. Daugelis namų buvo papuošti vainikais ir žalumynais.

Klaipėdos demonstracijos — eiseną su deglais surengė vokiečių sporto organizacijos. Jos, susirinkusios Kanto mokyklos kieme, susigrupavo, užsidedė degius ir iš čia apėjo visą miestą.

Vokiškojo sąrašo rinkiminio biuro namas buvo papuoštas vėliavomis ir vainikais, nes čia vakare atvyko Dr. Neumanas, pro kurį pradedama demonstracijose dalyvavusios organizacijos ir minia. (L. A.)

Susirupinimas musu senaisiais raštais

Lietuvos senųjų rašytojų darbai dabartiniam eiliniam inteligentui, baigiant aukštųjų mokslus, baigusiais ne humanitarais, beveik nežinomi. Mokyklos menkai juos liečia, nes nėra atitinkamų chrestomatijų. Ne taip senai Spaudos Fondas rimtai susirupino padaryti prieinamus musu senosius autorius, bet ir tai daryta be gerai apgalvotos sistemos. Tas pat Spaudos Fondas nutarė tą reikalą išaiškinti ir surasti kokį nors kelią, kad ir visuomenė galėtų gauti paskaitytą senosius autorius. Pasitarime dalyvavo prof. Skardžius, prof. Krėvė-Mickevičius, prof. M. Biržiška ir kit. Prof. Skardžius padarė pranešimą, kokių būdu musu senoji rašliava turėtų būti leidžiama. Per diskusijas gana platokai išsiaiškinta ir prieita tam tikros sistemos, kurios Spaudos Fondas, leidžias musu senosius autorius, apsiėmė laikyti. Senųjų autorių darbams redaguoti ir paruošti pasiryžta pakviesti tuo reikalu susirupinusių ir išmanančių žmones. (L. Z.)

Zarasų tradicinė žiemos sporto šventė

Kaip žinome per eilę pastutinių metų Zarasuose vasaros metu ruošiamos įspudingo vandens sporto šventės iškilmės. Dabar norima įvesti taip pat ir tradicinę žiemos sporto šventę, į kurią taip pat galima bus susilaukti gausiai žmonių iš kitur, nes tai vienintelė Lietuvoje vieta, kuri turi įrengimus šokimams su slidėmis, taip pat ir pasivažinėjimui nuo kalnų čia sąlygos puikiausios. Šiemet žiemos sporto šventė sutaps su aukščiausios nuoskandos atidarymu. Į šią šventę, kaip patirta, žada atvykti ir kaimynai latviai iš Daugapilio. Tiksliai šventės data priklausys nuo reikiamo oro bei sniego. (L. A.)

Gydytojų suvažiavimas pasisakė prieš gyvulių kankinimą

Grudžio 17 d. Vidaus reikalų ministerijoje įvyko Lietuvos miestų ir apskričių gydytojų tarnybinis suvažiavimas, kuriam pirmininkavo Sveikatos dep. dir. Dr. Mickus. Į suvažiavimą atsilankė Vid. reikalų min. Leonas, vice min. Giedraitis, Darbo ir soc. apsid. dep. dir. Sostakas, saviv. dep. dir. Barkauskas ir Stalibos ir sauskių insp. inž. Novickis.

Suvažiavime pranešimus padarė prof. Avizonis apie trachomą Lietuvoje, Dr. Matulionis apie džiova, Dr. Juškys apie venerines ligas.

Visi miestų ir apskričių gydytojai padarė pranešimus iš vietų.

Be ko kita, gydytojai vienbalsiai pritarė Gyvulių globos draugijos įteiktam vyriausybei memorandumui, kad ir ritualinis skerdimas būtų su apsvaigimu. (L. Z.)

Skautų kalėdiniai geri darbai

Kasmet per Kalėdas ir Naujuosius Metus skautės ir skautai paskirai ir organizuotai lankosi neturtingas šeimas. Joms nuneša drabužių, maisto produktų, vaikams — knygų bei žaislų ir kt. dovanėlių. Šiemet taip pat Lietuvos skautės ir skautai atliko šią savo tradicinę pareigą. Taip buvo aplankyta per 250 neturtingų šeimų ir suteikta džiaugsmo. Be to, daugelyje Lietuvos vietų skautai ruošė eglutes neturtingų šeimų vaikams. (L. A.)

Ir provincijoje būtų krizė

Kaip praneša, ne tik Kaune, bet ir provincijoje pastaruoju metu jaučiama būtų krizė. Naujai atsikėlę gyventi į provinciją niekur neranda geresnių būtų ir laikinai gyvena arba vieškučiuose arba pas pažįstamus. Visi geresni butai yra užimti, o prastesnieji, reikalingi remonto, stovi tušti, nes daugumas savininkų, matydami, koks yra vietoje būtų krizis, tariai, kad niekur negavę nuomininkai būtų turės pasitenkinti ir prastesniu. Butų krizei pašalinti kai kur provincijoje pradedamos steigti namų statymo bendrovės. Taip pat numatoma, kad kitais metais provincijoje dar labiau pagyvės namų statyba. (L. A.)

150 metų senumo laikrodis

Dusetų bažnyčioje yra brangus ir gana retas laikrodis, kuris yra užtraukiamas žarnine styga svarsčio pagalba. Jo ciferblato lenta gražiai graviruota auksuotu ir sidabruotu metalu. Šis laikrodis pagamintas Anglijoje rankomis prieš 150 metų. Jį Dusetų bažnyčiai, esą, padovanojusi lenkmečio sukilimo karžygė Emilija Pleteraitė. (L. A.)

Išvyko atlikti bausmę

Dr. L. Bistras ir Dr. P. Die-lininkaitis jau išvyko į savo ištremimo vietas. Suimtasias Kompaitis išgabentas į Darbo stovyklą.

Žydai tremtiniai vyksta į Vilnių

Apie 500 žydų Lenkijos piliečių ištremty iš Vokietijos greitu laiku atvyksta gyventi į Vilnių. Vieni jų apsigyvens pas gimines, kiti turės pragyventi ir verstis iš savo sutaupų. Tremtinius globos Vilniaus žydų bendruomenės centras. Šiuo metu jau yra atvažiuojusių apie 100 žydų šeimų su vaikais. Tai daugiausia, bėdnuomenė, kuri apgyvendinta Antakalnio barakuose. (L. A.)

Provincija taip pat šelpia vargšus

Prasidėjus žiemai atsirado daugiausiai bedarbių, kurie vasarą dirbo prie sezoninių darbų. Be to, yra ir šiaip daug neturtinų ir nesveikų žmonių, kurie vasarą dar šiaip taip galėdavo išsiversti, bet, atėjus žiemai, pateko į skurdą. Tiems neturtėliams globoti provincijoje sudaryti komitetai, kurie rūpinasi surinkti iš vietos gyventojų aukas, kuriomis vėliau šelpia pagalbos reikalingi žmonės. Kai kuriose vietose valdininkai apsidėjo tam tikru mokesčiu, kuris atiduodamas žiemos pagalbos komitetui. Be to, neturtingiesiems daug kur rengia tradicinę Kučių vakarėnų, o vaikams eglutes. (L. A.)

Iš Klaipėdos traukiasi pinigai

Per lapkričio mėnesį iš Klaipėdos krašto bankų perkelta į Didž. Lietuvos bankus, daugiausia į Kauną, apie 20 milijonų indėlių. Iš viso iš Klaipėdos krašto bankų išimta jau per 30 milijonų indėlių. Ryšium su tuo kelios Klaipėdos kredito įstaigos atsidūrė finansiniuose sunkumuose. (S.)

Pakeistas Vilniaus lietuvių gimnazijos pavadinimas

Lenkijos švietimo valdžios įsakymu yra keičiami pradžios ir vidurinių mokyklų pavadinimai. Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijai dabar duotas toks pavadinimas: Privatinė Koedukacinė Vytauto Didžiojo gimnazija ir licėjus su dėsotmąja lietuvių kalba Vilniuje.

PASAULIO ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Tąsą nuo 1 pusl.)

kalbėjosi, bet kiekvienas "pasilikio prie savo". Tai buvo bergždžiausia Chamberlaino kelionė pas diktatorių. Kad kuo nors užpildžius tuščią laiką Ryme, Chamberlainas atlankė ir senuką popiežių. Popiežius nieko jam negalėjo pasakyti, tik pasiskundė, kad Ispanijos lojalistai neduoda gyvenimo katalikams. Tarytum Chamberlainas tuos dalykus galėtų kaip kitaip sutvarkyti.

Ispanijos karas

Mussolini yra pasiryžęs laimėti karą Ispanijoje. Galų gale jis pripažino, kad tai yra jo karas. Su italų pagalba generolas Franco perėmė savaitės bėgyje užėmė dalį pajūrio ir pasiekė Tarragonos. Tarragoną puolė be mušio. Sukilėliai jau yra Barcelonos provincijoje ir Barcelonos miestas, Ispanijos valdžios sostinė, atsidūrė dideliame pavojų. Lojalistų ofensivas Estremaduros apskrity dar buvo vedamas, bet šio silpnas.

Rusijos Marksas prieš eugeniką

Du Rusijos profesoriai L. C. Bergas ir N. K. Kolcovas pateko bolševikų nemalonėn už savo mokslines teorijas, kurios buk nesutiko su Markso "mokslu". Bergas ir Kolcovas sakė, kad eugenika galima pataisyti ar pagerinti žmonių veislę — taip, kaip yra pagerinama arklių, karvių ir kitų gyvulių veislės. Bolševikai sakė, kad toks mokslas yra buržuaziškas ir fašistiškas, nes pagal Markso tik žmogaus gyvenimo aplinkuma padaro žmogų tokiu ar kitokiu. Todel Bergas ir Kolcovas tapo pasmerkti, kaip anti-markistai ir fašistai. Gali būti, kad vardan Markso Sovietų Rusijoje greit bus raganos deginamos. Visokios davatkos yra panašios.

Palestinoj

Anglijos valdžia tikėjosi sukviešti Londonan Palestinos

SLA. APSKRIČIŲ IR KUOPŲ PARENGIMAI

GLENDALĖ, PA. — SLA 323 kuopa rengia bendrą su Lietuvių Piliečių Draugija partį sausio 29 d., 1939 m., 6:30 val. vakare, žinomoj Lietuvių svetainėj, 313 Center St., Glendale, Pa. Įėjimas bus 25c, už kuriuos bus užkandžių, gėrimų ir muzika, kur bus labai smagiai ir linksmi laikas praleistas, nes šitas parengimas dar tiksliai pirmas parengimas šiais metais. Užkviename Glendale ir apilinkėms, taip pat ir Pittsburgho SLA narius ir kitus lietuvius — Rengėjai.

SO. BOSTON, MASS. — SLA 183 kp. rengia balių sausio 28 d., Lietuvių žinyčioje, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass. Gros geras orkestras iki vėlomos. Pradžią 7 val. vakare. Įjanga 40c. ypatai. — J. Kučinskis.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaukų Gėlimu, arba Mėšlumu — raumenų skumim, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND motis lengvai pašalina viršmėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones. pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų. Duktat tvirtesnė 75c. **Justin Kulis** 3255 South Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS.

žydų ir arabų atstovus taikos konferencijon prie apskrito stalo. Bet konferencija turės būti atidėta iki vasario mėnesio, nes arabai nepajiegia išrinkti savo delegatų. Tarp pačių arabų yra nesutikimo. Jų didysis Mufti rado prieglaudos pas francuzus Beirute. Dage-lis arabų eina su Mufti, kurio

Anglija nenori priimti i delegatus, o daugelis prieš jį. Palestinoj tuo tarpu ramumo vis nėra. Anglijos kariuomenė vis malšina maištą.

AR ATLIKOTE SAVO SLA PAREIGĄ?

LIETUVIŠKI BARAVYKAI
MĖGSTAMAS ŽIEMOS SKANĖSTAS
Grybus lietuviai ypatingai mėgsta. Dabar yra geriausia proga paragauti tikrų lietuviškų baravykų. Užtai pirkdami musų importuotų "Maisto" lietuviškų mėšų savo groserninko ar bučerio prašykite ir lietuviškų baravykų virtinės. Užsakymus priimame tokius: baravykų — nemažiau 50 svarų, mėšų — nemažiau 50 dėžių.
LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION
157 CHAMBERS STREET NEW YORK CITY
Tel. REctor 2-2786

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI Adv. F. J. Bagočius, "Keleivio" Name, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass. Valandos kasdien: 9 iki 7. Adv. John B. Borden, 2201 W. Cernak Road, Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5. Vakaraus 6 iki 8. Telefonas: Canal 1175. Adv. Joseph J. Grish, 4631 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. Res. 6515 So. Rockwell St. Tel.: Yards 1001. Adv. K. P. Gugis, Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted St. Ofisas: 127 No. Dearborn St., Vakaraus: 6 iki 8:30. Adv. C. Voketaitis, 50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRIangle 5-3622 Tel.: EVergreen 8-7179	MUSŲ GYDYTOJAI Dr. V. S. Nares, Medicas ir Chirurgas, 2420 Marquette Road, Chicago, Ill. Val.: 1-3 ir 7-9 Tel.: Herlock 8451 Dr. J. S. Staneslow, Medicas ir Chirurgas, S.L.A. Daktaras Kvotėjas, 95 No. Main Street, Waterbury, Conn. Dr. G. J. Tarulis, Osteopatas Gydytojas, 7912 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Valandos: 10-5 ir 7-9
--	--

MUSŲ GRABORIAI
Tel. Stag 2-0783 Notary Public
JOSEPH LeVANDA (Levandauskas) UNDERTAKER
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI
A. J. KUPSTIS SLA. NARYS Tel. So. Boston 9423 322 W. Broadway, South Boston, Mass.
TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
A. S. TREČIOKAS 314 Walnut Street, Newark, N. J. Telefonai: Market 2-4867 arba Bigelow 2-1093
Benedict J. Schegaus Real Estate & Insurance Mortgage Loans 195 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVergreen 7-1241
John Naghten & Co. Established 1863 Insurance 1903 Insurance Exchange Chicago, Illinois

SUSIVENIJIMO NARIAI:
Turėdami bent kokį reikalą su lietuvišiais profesionalais arba biznieriiais, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio koreliuę?
Remkite tuos Profesionalus, Biznierių ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".

Ekstra! Ekstra! Ekstra!
AMERIKOS LIETUVIS
Bepartytės kriptės 8 pusl. savaitinis laikraštis PRISIŪSK \$2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR
\$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI
Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rusių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvių" ant 5-to pusl.
Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.
NAUJAI IŠLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiūrėjimo Knyga
SU PRIEDU
Kaip Pagaminti Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta 1 500 įvairių Valgių ir Gėrimų Gaminimo Receptų. Kaina tik \$1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.